

**Универзитет у Крагујевцу
Факултет техничких наука у Чачку**

**СТАТУТ
ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ**

Чачак, октобар 2012. године

САДРЖАЈ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	4
1. Неповредивост простора	6
2. Имовина факултета	6
II ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА	6
III ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА	10
IV САМОВРЕДНОВАЊЕ	10
V СИСТЕМ КВАЛИТЕТА И ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА	10
VI СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ	11
1. Студијски програм	11
2. Врсте и нивои студија	11
3. Садржај студијског програма	12
4. Усвајање студијског програма	12
5. Обим студија	12
6. Увођење ЕСПБ бодова	13
7. План и програм извођења наставе	13
8. Студијски програми на факултету	14
9. Студијски програм за стицање заједничке дипломе	15
10. Преношење еспб бодова	15
11. Завршни рад, дипломски рад, мастер рад и докторска дисертација	15
11.1. Завршни рад, дипломски рад и мастер рад	16
11.2. Докторска дисертација	16
12. Почасни докторат	19
VII ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	18
1. Орган управљања	19
2. Орган пословођења факултета	21
2.1. Декан и продекани факултета	21
2.2. Декански колегијум	26
3. Стручни органи	26
3.1. Наставно-научно веће	26
3.2. Веће студијског програма	28
3.3. Катедре	28
VIII СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ	30
VIII ФИНАНСИРАЊЕ ФАКУЛТЕТА	31
1. Сопствени приходи	32
2. Школарина	33
IX ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА	34
1. Наставно особље	33
2. Општи предуслов у погледу неосуђиваности	33
3. Кодекс професионалне етике	34
4. Уже научне области	35
5. Услови за избор у звање наставника	35
6. Елементи за вредновање приликом избора у звање наставника	36
7. Услови за избор сарадника	37
8. Планирање политике запошљавања и ангажовања наставника и сарадника	37
9. Поступак избора у звање и заснивање радног односа	37
10. Гостујући професор	40
11. Професор по позиву	40

12. Професор емеритус	40
13. Истраживачи	41
14. Поступак избора сарадника	41
X ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА	41
1. Радно ангажовање изван универзитета и спречавање сукоба интереса	43
2. Плаћено одсуство	43
3. Мировање радног односа и изборног периода	43
4. Престанак радног односа наставника	44
5. Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања	44
XI РЕЖИМ СТУДИЈА	45
1. Језик студија	45
2. Организација студија	45
XII СТУДЕНТИ	46
1. Упис на студије	46
2. Конкурс	46
3. Број студената	47
4. Рангирање и упис кандидата	47
5. Права и обавезе студената	48
6. Студент демонстратор	48
7. Правила студија	49
8. Статус студента	49
9. Правила о финансирању студија	49
10. Оцењивање студената	50
11. Испити	50
12. Приговор	52
13. Мировање права и обавеза студента	52
14. Дисциплинска одговорност студената	53
15. Престанак статуса студента	53
16. Прелаз са других факултета	53
XIII СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ	54
1. Стручни, академски и научни називи на факултету	54
XIV ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА	55
1. Програми сталног усавршавања	55
XV НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД	56
1. Звања истраживача	56
2. Поступак избора у научноистраживачка звања	57
XVI УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА	58
XVII ОБАВЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА	59
XVIII ПОСЛОВНА ТАЈНА	60
XIX ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ	60
1. Евиденција	60
2. Јавне исправе	61
3. Издавање нове јавне исправе	61
4. Оглашавање ништавим	61
XX ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА	62
XXI ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	62
XXII ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА	62
XXIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	63

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ
Број 1578/3
18.10.2012. год.
ЧАЧАК

СТАТУТ

ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Статутом, у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Крагујевцу, уређују се организација, делатност, начин рада, управљање и руковођење, студијски програми и режим студија, научноистраживачки рад, стручни органи, финансирање, као и друга питања од значаја за обављање делатности и рад Факултета техничких наука у Чачку (у даљем тексту Факултет).

Члан 2.

Факултет је високошколска установа која у обављању делатности обједињује образовни, научноистраживачки и стручни рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања.

Факултет је високошколска установа у саставу Универзитета у Крагујевцу која остварује академске студијске програме из образовно-научних поља: Техничко-технолошке науке и ИМТ и двопредметне студије, и развија научноистраживачки и стручни рад.

Факултет може изводити студијски програм на даљину, у складу са дозволом за рад.

Члан 3.

У оквиру делатности високог образовања Факултет обавља научноистраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе.

Факултет може обављати и друге послове који су у функцији његове делатности, у складу са законом и Статутом.

Члан 4.

Оснивач Факултета је Република Србија.

Факултет је образовна и научна установа са својством правног лица, у саставу Универзитета у Крагујевцу.

Факултет у правном промету са трећим лицима наступа под називом Универзитета у Крагујевцу и под својим називом, у складу са Статутом Универзитета.

У обављању својих основних делатности Факултет има право и обавезу да се служи називом, грбом и заставом Универзитета, и да их уноси у своја обележја.

У свим другим случајевима употребу назива, грба и заставе одобрава ректор.

Члан 5.

За своје обавезе Факултет одговара свим средствима којима располаже (потпуна одговорност).

Факултет послује средствима у државној својини и за обављање основне делатности користи непокретности и друга средства која обезбеђује Република Србија (у даљем тексту: Република).

Члан 6.

Назив Факултета гласи:

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА У ЧАЧКУ.

Скраћени назив Факултета је: ФТН Чачак.

Седиште Факултета је у Чачку, Улица Светог Саве бр. 65.

Факултет је регистрован код Округног привредног суда у Краљеву, регистарски уложак број 1-616-00.

Матични број Факултета је: **7181779**.

Факултет је добио дозволу за рад Министарства просвете Републике Србије, бр. 612-00-00348/2010-04 од 02. 07. 2010. године, а по добијеном позитивном мишљењу Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-1377/2008-04 од 11. 04. 2009. године, и бр. 612-00-1377/2008-04 од 18. 09. 2009. године.

Члан 7.

Рад Факултета је јаван.

Јавност рада Факултета остварује се:

- оглашавањем на интернет страницама Факултета општих аката, организационе структуре, имена чланова органа и радних тела, планова рада и др.,
- давањем саопштења за јавност и одржавањем конференција за штампу Декана, председника Савета и продекана Факултета,
- активностима стручног сарадника за односе са јавношћу,
- поступањем у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Текст службеног саопштења одобрава декан Факултета.

Јавност се може искључити само у случајевима предвиђеним законом.

Члан 8.

Одлуку о статусној промени, промени назива и седишта Факултета доноси Влада, по прибављеном мишљењу Савета Универзитета и Националног савета.

Члан 9.

На Факултету није дозвољено политичко, страначко или верско организовање и деловање.

Члан 10.

Факултет има свој дан – Дан Факултета техничких наука у Чачку, који се на пригодан начин обележава.

Дан Факултета техничких наука у Чачку је **10. новембар**, као успомена на 10. новембар 1975. године, када је основан Факултет.

На Дан Факултета додељују се дипломе свршеним студентима, признања и награде заслужним појединцима, предузећима и установама, јубиларне награде запосленима и награде студентима за постигнут успех у студирању.

1. НЕПОВРЕДИВОСТ ПРОСТОРА

Члан 11.

Простор Факултета је неповредив и у њега не могу улазити припадници органа надлежног за унутрашње послове без дозволе декана Факултета, осим у случају угрожавања опште сигурности, живота, телесног интегритета, здравља или имовине.

2. ИМОВИНА ФАКУЛТЕТА

Члан 12.

Непокретности и друга средства која обезбеди Република као оснивач за оснивање и рад Факултета у државној су својини.

Непокретности и друга средства из става 1. овог члана не могу се отуђити без сагласности оснивача.

Непокретности и друга средства из става 1. овог члана могу се користити само у функцији обављања делатности Факултета утврђених законом.

Непокретности и друга средства задужбине, фондације или фонда које користи Факултет, могу се користити искључиво у сврхе које је одредио донатор, у складу са законом.

Непокретности и друга имовина коју Факултет стекне на основу завештања и поклона, својина су Факултета којом самостално управља.

II ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 13.

Факултет обавља следеће делатности:

- 85 област Образовање
  - 85.4 Високо образовање
    - 85.42 Високо образовање
  - 85.5 Остало образовање
    - 85.59 Остало образовање
    - 85.60 Помоћне образовне делатности
- 72 област Научно истраживање и развој
  - 72.1 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко технолошким наукама

- 72.19 Истраживање и развој у осталим природним и техничко технолошким наукама
- 72.20 Истраживање и развој у друштвено - хуманистичким наукама
- 71 област Архитектонске и инжењерске делатности; инжењерско испитивање и анализе
  - 71.1 Архитектонске и инжењерске делатности и техничко саветовање
  - 71.12 Инжењерске делатности и техничко саветовање
  - 71.2 Техничко испитивање и анализе
    - 71.20 Техничко испитивање и анализе
- 74 област Остале стручне, научне и техничке делатности
  - 74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности
- 18 област Штампанање и умножавање аудио и видео записа
  - 18.1 Штампанање и штампарске услуге
    - 18.13 Услуге припреме за штампу
    - 18.14 Књиговезачке и сродне услуге
    - 18.20 Умножавање снимљених записа
- 47 област Трговина на мало
  - 47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама
  - 47.62 Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама
- 58 област Издавачке делатности
  - 58.1 Издавање књига, часописа и друге издавачке делатности
    - 58.11 Издавање књига
    - 58.14 Издавање часописа и периодичних издања
    - 58.19 Остала издавачка делатност
  - 58.2 Издавање софтвера
    - 58.29 Издавање осталих софтвера
- 62 област Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности
  - 62.0 Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности
    - 62.01 Рачунарско програмирање
    - 62.02 Консултантске делатности у области информационе технологије
    - 62.03 Управљање рачунарском опремом
    - 62.09 Остале услуге информационе технологије
- 63 област Информационе услужне делатности
  - 63.1 Обрада података, хостинг и с тим повезане делатности; веб портали
    - 63.11 Обрада података, хостинг и сл.
    - 63.12 Веб портали

- 70 област Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем
  - 70.2 Менаџерски консултантски послови
    - 70.22 Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем
- 91.01 Делатност библиотека и архива
- 94.12 Делатности струковних удружења
- 47 област Трговина на мало
  - 47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама
  - 47.62 Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама

Факултет може обављати и друге послове који су у функцији његове делатности у складу са законом и Статутом.

Члан 14.

У оквиру своје делатности Факултет обавља следеће послове:

1. изводи основне академске студије;
2. изводи мастер академске студије;
3. изводи интегрисане академске студије;
4. изводи докторске академске студије;
5. спроводи законску процедуру у циљу стицања доктората техничких наука;
6. припрема и реализује семинаре стручног образовања и усавршавања и организује стручне и научне скупове;
7. организује основна, развојна и примењена научна истраживања;
8. организује научне и стручне симпозијуме, скупове и семинаре;
9. обавља услуге за примену прописа и мера у области заштите на раду;
10. издаје атесте, стручне налазе, сертификате за оруђа за рад и унапређење машинских конструкција и материјала;
11. публикује достигнућа из научних подручја програмске оријентације;
12. врши израду прединвестиционе, инвестиционе студије и развојне програме;
13. организује и спроводи стручно усавршавање радника;
14. стара се о подизању научног и наставног подмлатка и оспособљавању студената за бављење научним радом;
15. обавља техничку контролу, испитивања, атестирање и издавање сертификата квалитета за уређаје, машине, склопове и елементе, индустријска постројења, инсталације, склоништа и друге заштитне објекте;
16. пројектовање технологија и процеса, обрадних система, алата и прибора;
17. реинжењеринг у производним системима у области одржавања ефикасности система и управљања квалитетом;
18. пројектује и израђује технолошку документацију за ревитализацију производне опреме и система квалитета;
19. врши израду елабората за оснивање малих и средњих предузећа (МСП);
20. врши израду научне документације, стандардизација, метрологија, патентна документација;
21. пружање услуга судског вештачења из области којима се Факултет бави;
22. врши израду техничке документације (пројектовање), осим грађевинске;

23. појединачно или малосеријски производи машинске, електро-машинске и друге конструкционе елементе, склопове, машине, уређаје и опрему;
24. издаје књиге, часописе и друге публикације;
25. пружање савета у вези са рачунарском опремом и израда рачунарских програма;
26. врши израду софтвера за производне и информационе технологије за развој МСП;
27. трансфер технологија и знања и обука за увођење ИТ технологија;
28. физибилити студије за разне врсте пројеката;
29. реструктурирање и стратешко партнерство у земљи и иностранству;
30. организује савремене облике међународне сарадње МСП и локалне самоуправе по принципу еуропартнеријата, преноса и искустава добре праксе из земаља ЕУ;
31. ради консалтинг послове из области индустријског, општег, финансијског и кризног менаџмента;
32. организује израду аналитичких и студијских основа за кластерско организовање локалне привреде, индустријско-технолошких паркова, предузетничких инкубатора и савремених облика финансирања локалне привреде;
33. континуирано врши истраживање и анализу развоја регионалне привреде и локалне самоуправе и унапређује садржаје консалтинга, пројектовања и образовања у складу са тим потребама;
34. као активан учесник у конципирању и имплементацији локалног развоја, перманентно учествује у реализацији планираних активности и са партнерима из земље и иностранства развија најсавременије приступе стратегији локалног развоја;
35. развија и уводи међународне серије стандарда из менаџмента квалитетом, производа, управљачких система, интелектуалне својине, географског порекла и знака "СЕ", за које потребе оснива властите лабораторије или у сарадњи са државним и међународним партнерима;
36. обавља и друге послове који су од значаја за квалитетно обављање основне делатности Факултета, у складу са Законом и Статутом.

Члан 15.

Факултет има два печата и штамбиљ, и то:

- а) Печат који служи за оверавање јавних исправа које издаје Факултет, округлог је облика, пречника 32мм. Текст печата исписан је на српском језику ћириличним писмом, у концентричним круговима око грба Републике Србије. У спољњем кругу исписан је назив: Република Србија. У следећем унутрашњем кругу исписан је назив: Универзитет у Крагујевцу а у следећем кругу назив: Факултет техничких наука. Седиште Факултета исписује се у дну печата.
- б) Печат Факултета који служи за свакодневну кореспонденцију (мали печат) пречника је 28 мм, чија је садржина иста и исписана је на исти начин као и садржина печата из претходног става овог члана.
- в) Факултет има штамбиљ правоугаоног облика за пријем и отпрему поште са натписом у два реда: Универзитет у Крагујевцу, Факултет техничких наука у Чачку, а испод је место за број, у следећем реду за датум, и у последњем реду је означавање: Ч а ч а к.
Број примерака печата и задужења печатима и штамбиљима уређују се посебном одлуком декана Факултета.

Члан 16.

Факултет има свој знак.

Знак Факултета утврђује Савет Факултета.

III ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 17.

Факултет заступа и представља декан Факултета, без ограничења.

У случају његове одсутности Факултет заступа и представља продекан кога декан овласти.

Члан 18.

Декан Факултета своја овлашћења заступања може пренети другом лицу путем писменог пуномоћја за закључивање уговора, предузимање других правних радњи, односно закључивање појединачних врста уговора и других појединачних правних радњи, као и за заступање пред судовима и другим надлежним органима.

Пуномоћје се не може преносити на трећа лица. Пуномоћјем декан утврђује садржај, обим, време трајања и одговорност за прекорачење овлашћења датих пуномоћјем.

Декан може посебним актом овластити продекана и секретара Факултета да потписују уговоре, уверења и друге акте у складу са законом и овим Статутом.

IV САМОВРЕДНОВАЊЕ

Члан 19.

Факултет спроводи поступак самовредновања студијских програма, наставе, педагошког рада наставника, услова рада, ненаставних радника и органа руковођења, у циљу побољшања квалитета наставе и наставног процеса.

Самовредновање се спроводи на начин и по поступку прописаном Правилником о самовредновању, у интервалима од највише три године.

Члан 20.

Наставно-научно веће доноси Правилник о самовредновању и именује Тим за самовредновање, у саставу и према процедури прописаној Правилником.

У поступку самовредновања разматра се и оцена студената.

V СИСТЕМ КВАЛИТЕТА И ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА

Члан 21.

У циљу обезбеђења квалитета, реализације политике квалитета и успостављања система квалитета, Наставно-научно веће, на предлог Декана Факултета, именује Комисију за обезбеђење квалитета.

Комисија за обезбеђење квалитета има девет чланова, и то: три наставника, један сарадник, два ненаставна радника и три представника студената.

Представнике студената бира Студентски парламент Факултета.

Мандат чланова Комисије за обезбеђење квалитета траје три године, осим представницима студената којима мандат траје годину дана.

Члан 22.

Комисија за обезбеђење квалитета обавља следеће послове:

1. Припрема предлог Стратегије обезбеђивања квалитета и сачињава акционе планове за спровођење Стратегије;
2. Припрема предлог побољшања стандарда, процедура и метода провере квалитета, у складу са стандардима Националног савета за високо образовање;
3. Развија унутрашње механизме осигурања и унапређивања квалитета на нивоу Факултета;
4. Одређује правила самовредновања;
5. Разматра извештаје о самовредновању и даје своје мишљење;
6. Подноси извештај Наставно-научном већу о стању у области квалитета најмање једанпут годишње;
7. Предлаже, по потреби, ванредно самовредновање у појединим областима;
8. Прати остваривање Стратегије, стандарда и процедура обезбеђивања квалитета и предлаже мере за отклањање уочених неусаглашености, у циљу побољшања квалитета;
9. Обавља и друге послове од значаја за унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Члан 23.

Савет Факултета, на предлог Декана Факултета, доноси Стратегију обезбеђења квалитета наставног процеса, процеса управљања, ненаставних активности, као и услова рада и студирања, која је доступна јавности.

Наставно-научно веће доноси опште акте којима утврђује стандарде и поступке, и изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета.

VI СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

1. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Члан 24.

Факултет остварује студије на основу студијског програма.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

2. ВРСТЕ И НИВОИ СТУДИЈА

Члан 25.

На Факултету се изводе академске студије на основу одобрених односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

Академски студијски програм оспособљава студенте за развој и примену научних и стручних достигнућа.

Академске студије се организују и изводе као:

1. основне академске студије које трају 4 године и чијим се завршетком стиче 240 ЕСПБ бодова,
2. основне академске студије које трају 3 године и чијим се завршетком стиче 180 ЕСПБ бодова,
3. мастер академске студије које трају од 1 до 2 године и чијим се завршетком стиче од 60 до 120 ЕСПБ бодова,

4. интегрисане основне и мастер академске студије које трају 5 година и чијим се завршетком стиче 300 ЕСПБ бодова,
5. докторске академске студије које трају 3 године и чијим се завршетком стиче 180 ЕСПБ бодова.

3. САДРЖАЈ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 26.

Студијским програмом утврђују се:

1. назив и циљеви студијског програма;
2. врста студија и исход процеса учења;
3. стручни, академски, односно научни назив;
4. услови за упис на студијски програм;
5. листа обавезних и изборних предмета, са оквирним садржајем;
6. начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
7. бодовна вредност сваког предмета, исказана у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту: ЕСПБ бодови);
8. бодовна вредност завршног рада на основним, специјалистичким и дипломским академским студијама, односно докторске дисертације, исказана у ЕСПБ бодовима;
9. предуслови за упис појединих предмета или група предмета;
10. начин избора предмета из других студијских програма;
11. услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;
12. друга питања од значаја за извођење студијског програма.

4. УСВАЈАЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 27.

Студијске програме доноси Универзитет, на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Измене и допуне студијског програма за који је Факултет добио дозволу за рад, а које врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке, не сматрају се новим студијским програмом. О измени, односно допуни студијског програма Факултет обавештава Министарство у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени, односно допуни студијског програма.

5. ОБИМ СТУДИЈА

Члан 28.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у оквиру 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.

Добровољни рад је рад студента без накнаде, који организује Факултет на пројектима од значаја за локалну заједницу који се вреднује у систему високог образовања.

Услови, начин организовања и вредновања добровољног рада уређује се општим актом.

6. УВОЂЕЊЕ ЕСПБ БОДОВА

Члан 29.

У поступку увођења и примене ЕСПБ бодова, Факултет је дужан да прати резултате постигнуте на испитима, као и друге одговарајуће показатеље оптерећења студената, и да прибави мишљење студената о ефективном оптерећењу у савлађивању програмских садржаја.

На основу показатеља из става 1. овог члана, Факултет прилагођава вредност бодова додељених појединим предметима.

7. ПЛАН И ПРОГРАМ ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ

Члан 30.

Студије се изводе према плану и програму извођења наставе који на предлог катедри усваја Наставно - научно веће Факултета.

Планом и програмом извођења наставе утврђују се:

- наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
- места извођења наставе;
- почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
- облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.);
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
- попис литературе за студије и полагање испита;
- могућност извођења наставе на страном језику;
- могућност извођења наставе на даљину;
- остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План и програм извођења наставе се објављује пре почетка наставе у семестру и доступан је јавности.

План и програм извођења наставе обавезно се објављује на интернет страници Факултета.

У оправданим разлозима промена плана извођења наставе може се обавити и током школске године.

Промена плана извођења наставе објављује се на начин прописан у ставовима 4. и 5. овог члана.

8. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ НА ФАКУЛТЕТУ

Члан 31.

Факултет остварује студије у оквиру образовно-научних поља *Техничко-технолошке науке и Интердисциплинарне, мултидисциплинарне, трансдисциплинарне (ИМТ) и двопредметне студије*, на следећим студијским програмима:

I Студије првог степена – основне академске студије

1. Студијски програм **Електротехничко и рачунарско инжењерство**, који има 240 бодова и траје 4 школске године, односно 8 семестара
2. Студијски програм **Мехатроника**, који има 240 бодова и траје 4 школске године, односно 8 семестара
3. Студијски програм **Информационе технологије**, који има 180 бодова и траје 3 школске године, односно 6 семестара
4. Студијски програм **Инжењерски менаџмент**, који има 180 бодова и траје 3 школске године, односно 6 семестара
5. Студијски програм **Предузетнички менаџмент**, који има 180 бодова и траје 3 школске године, односно 6 семестара.

II Студије другог степена – мастер академске студије

1. Студијски програм **Електротехничко и рачунарско инжењерство**, који има 60 бодова и траје 1 школску годину, односно 2 семестра
2. Студијски програм **Мехатроника**, који има 60 бодова и траје 1 школску годину, односно 2 семестра
3. Студијски програм **Техника и информатика – мастер за електронско учење**, који има 60 бодова и траје 1 школску годину, односно 2 семестра, уз претходно остварен обим студија од 240 ЕСПБ бодова.
4. Студијски програм **Електротехничко и рачунарско инжењерство – мастер за даљинско управљање**, који има 90 бодова и траје 3 семестра, уз претходно остварен обим студија од 240 ЕСПБ бодова
5. Студијски програм **Информационе технологије**, који има 120 бодова и траје 2 школске године, односно 4 семестра
6. Студијски програм **Инжењерски менаџмент**, који има 120 бодова и траје 2 школске године, односно 4 семестра
7. Студијски програм **Предузетнички менаџмент**, који има 120 бодова и траје 2 школске године, односно 4 семестра.

III Интегрисане академске студије

1. Студијски програм **Техника и информатика**, који има 300 бодова и траје 5 школских година, односно 10 семестара.

IV Студије трећег степена – докторске академске студије

1. Студијски програм **Електротехничко и рачунарско инжењерство**, који траје 3 школске године, односно 6 семестара и има 180 бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама.
2. Студијски програм **Мехатроника**, који траје 3 школске године, односно 6 семестара и има 180 бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама.
3. Студијски програм **Методика техничко – технолошког наставног подручја**, који траје 3 школске године, односно 6 семестара и има 180 бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским, мастер или интегрисаним академским студијама.

9. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ЗА СТИЦАЊЕ ЗАЈЕДНИЧКЕ ДИПЛОМЕ

Члан 32.

Студијски програм за стицање заједничке дипломе јесте студијски програм који Факултет може организовати и изводити у сарадњи са другим високошколским установама које имају дозволу за рад за одговарајући студијски програм.

Студијски програм из ст. 1. овог члана може се изводити када га освоје надлежни органи високошколских установа које га организују.

10. ПРЕНОШЕЊЕ ЕСПБ БОДОВА

Члан 33.

Између различитих студијских програма може се вршити преношење ЕСПБ бодова.

Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова прописују се општим актом Универзитета, односно међусобним споразумом високошколских установа.

11. ЗАВРШНИ РАД, ДИПЛОМСКИ РАД, МАСТЕР РАД И ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 34.

Основне академске студије у трајању од 3 године (180 ЕСПБ бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и израдом и јавном одбраном завршног рада, ако је то предвиђено студијским програмом.

Основне академске студије у трајању од 4 године (240 ЕСПБ бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и израдом и јавном одбраном дипломског рада, ако је то предвиђено студијским програмом.

Мајстер академске (60, 90 односно 120 ЕСПБ бодова) и интегрисане академске студије (300 ЕСПБ бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и израдом и јавном одбраном мајстер рада.

Докторске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и израдом и јавном одбраном докторске дисертације.

Лица која су стекла или стекну академски назив магистра наука према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању, могу најкасније до краја школске 2015/2016. године, стећи научни назив доктора наука одбраном докторске дисертације према прописима који су важили до ступања на снагу овог закона.

11.1. ЗАВРШНИ РАД, ДИПЛОМСКИ РАД И МАСТЕР РАД

Члан 35.

Број бодова којим се исказује завршни, дипломски односно мајстер рад улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Правилником Наставно-научног већа ближе се уређује израда и одбрана завршног рада, дипломског рада и мајстер рада.

Члан 36.

Успешном одбраном завршног рада студент завршава студије и издаје му се диплома о стеченом високом образовању.

Просечна оцена представља аритметичку средину оцена свих предмета и броја предмета утврђених студијским програмом. У просечну оцену рачунати и оцену завршног рада или докторске дисертације.

11.2. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 37.

Докторске студије завршавају се израдом и одбраном докторске дисертације.

Поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације уређују се општим актом Универзитета, по прибављеном мишљењу Министарства и министарства надлежног за научноистраживачку делатност.

Докторска дисертација је резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области.

Члан 38.

Кандидат подноси пријаву теме докторске дисертације, заједно са доказима о испуњености услова за пријаву, утврђених студијским програмом.

Предлог теме докторске дисертације мора да садржи: биографију кандидата, радни наслов теме, предмет и циљ рада, основне хипотезе од којих се полази и методе које ће се у истраживању применити, план дисертације са образложењем и списком литературе.

О испуњености услова из претходног става овог члана одлучује надлежно стручно веће Универзитета, на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Члан 39.

Пријаву теме докторске дисертације кандидат подноси Наставно-научном већу Факултета.

Пријаву теме разматра Комисија за докторате и прослеђује пријаву одговарајућој катедри.

Катедра припрема предлог чланова Комисије за оцену подобности теме и кандидата, и прослеђује Наставно-научном већу.

Комисија се састоји од најмање три наставника универзитета или истраживача из одговарајућих ужих области, од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

Наставно-научно веће Факултета утврђује предлог чланова Комисије за оцену подобности теме и кандидата, и доставља стручном већу Универзитета.

Надлежно стручно веће Универзитета одређује Комисију за оцену подобности теме и кандидата.

Комисија подноси Наставно-научном већу извештај који садржи оцену научне заснованости теме, у року од 30 дана од дана доношења одлуке о формирању Комисије.

Веће након разматрања извештаја комисије доноси одлуку о прихватању или одбијању извештаја комисије за оцену подобности теме и кандидата.

Када Наставно-научно веће Факултета прихвати извештај Комисије, одобрава рад на изради докторске дисертације и одређује кандидату ментора, водећи рачуна о предлогу кандидата.

Ментор се одређује из реда наставника универзитета или истраживача из научних института, из уже научне области из које се дисертација припрема, а који испуњава услове из Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу.

Одлуку о одобравању теме са Извештајем о подобности теме за израду докторске дисертације Факултет доставља Универзитету у Крагујевцу на сагласност.

Члан 40.

Када ментор поднесе извештај о прихватању рукописа дисертације предлаже Већу Факултета да формира Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације.

Комисија за одбрану и оцену докторске дисертације састоји се од најмање три наставника универзитета, из ужих научних области, од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

Комисија је дужна да извештај о оцени дисертације достави у року од 60 дана од дана именовања. Сваки члан Комисије има право да поднесе посебан извештај.

Уколико Комисија не достави извештај у року из претходног става, надлежни орган може формирати нову комисију.

Достављени извештај Комисије декан Факултета ставља на увид јавности, објављивањем на сајту Универзитета у трајању од 30 дана.

По истеку рока из претходног става, Веће Факултета разматра извештај са евентуалним примедбама и доноси одговарајућу одлуку.

Одлука о прихватању извештаја и извештај о оцени урађене дисертације доставља се Универзитету у Крагујевцу на сагласност.

Члан 41.

Кандидат брани докторску дисертацију у року од 3 године од дана одобравања теме.

Наставно-научно веће Факултета може кандидату, на његов захтев, из оправданих разлога, одобрити продужење рока за одбрану дисертације, али највише за још једну годину.

Члан 42.

Кандидат је дужан да докторску дисертацију преда у најмање десет примерака.

Члан 43.

По добијеној сагласности Универзитета, декан Факултета, у договору са члановима Комисије одређује датум и време одбране докторске дисертације.

О дану и часу одбране докторске дисертације обавештава се јавност, преко огласне табле и средстава информисања, најмање пет дана пре одбране.

Кандидат може повући докторску дисертацију до почетка одбране.

Члан 44.

Одбрана докторске дисертације је јавна.

Кандидат одбраном дисертације треба да покаже да влада материјом из области из које брани дисертацију и да одбрани научне закључке до којих је дошао у свом раду.

По завршеној одбрани докторске дисертације Комисија утврђује: да је кандидат "одбранио докторску дисертацију" или "није одбранио докторску дисертацију". Одбрана се закључује јавним саопштавањем оцене од стране председника Комисије, одмах после оцењивања.

О одбрани докторске дисертације саставља се записник, који потписују сви чланови Комисије.

Члан 45.

Ако у току одбране докторске дисертације Комисија стекне убеђење да је потребно извршити проверавање да ли је дисертација оригиналан рад кандидата, одбрана може да се прекине и одложи за три месеца.

Ако кандидат не дође на одбрану, која је одложена ради провере оригиналности рада, а изостанак не оправда, Комисија доноси одлуку да кандидат није одбранио докторску дисертацију.

Члан 46.

Кандидат који одбрани докторску дисертацију стиче право да буде промовисан у научни назив доктора наука.

Промоцију у научни назив доктора наука обавља Ректор Универзитета.

Члан 47.

Диплома о научном називу доктора наука оглашава се ништавном ако се утврди да докторска дисертација није резултат оригиналног научног рада докторанта.

Поступак поништавања научног назива доктора наука обавља се сагласно одредбама закона и Статута Универзитета.

Члан 48.

Кандидат је дужан да на објављеној докторској дисертацији видно означи да је одбрањена на Факултету техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу, као и да наведе име ментора.

12. ПОЧАСНИ ДОКТОРАТ

Члан 49.

Наставно-научно веће Факултета може покренути иницијативу да Универзитет додели почасни докторат лицу које је својим делима унапредило научну мисао и лицу које је нарочито заслужно за напредак науке, технике, технологије и развој Факултета или Универзитета.

Иницијатива са потребним образложењем подноси се Сенату Универзитета.

VII ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 50.

Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и Студентски парламент.

1. ОРГАН УПРАВЉАЊА

Члан 51.

Савет Факултета је орган управљања на Факултету.

Члан 52.

Савет Факултета има 19 чланова.

Савет Факултета чине:

- тринаест представника Факултета и то једанаест представника које бира Веће Факултета и два представника које бирају остали запослени;
- три представника Студентског парламента;
- три представника оснивача које именује Влада Републике Србије.

Мандат чланова Савета траје три године, почев од дана одржавања конститутивне седнице, и број мандата није ограничен, осим представника Студентског парламента чији мандат траје једну годину.

Члан Савета може бити члан органа управљања само једне високошколске установе.

На конститутивној седници Савета Факултета врши се верификација мандата чланова Савета.

Члан 53.

Влада Републике Србије именује представнике оснивача из реда истакнутих личности из области науке, културе, просвете, уметности и привреде.

Члан Савета из претходног става, не може бити лице запослено на Факултету или у органу надлежном за област образовања, односно науке.

Члан 54.

Једанест представника за Савет Факултета бира Наставно-научно веће Факултета и то: девет представника из реда наставника и два представника из реда сарадника Факултета.

Кандидате за чланове Савета Факултета из реда наставног особља предлажу катедре. Свака катедра предлаже највише два кандидата, а коначну листу утврђује Веће Факултета. Наставно-научно веће бира представнике наставног особља тајним гласањем. За представнике наставног особља у Савет Факултета изабрано је једанаест кандидата који имају највећи број гласова.

Члан 55.

Предлог кандидата за чланове Савета Факултета из реда ненаставног особља даје се на састанку ненаставног особља. Тајним гласањем ненаставно особље бира два представника у Савет Факултета. За представнике ненаставног особља у Савет Факултета изабрана су два кандидата која имају највећи број гласова.

Члан 56.

Кандидатом за члана Савета, које бира Веће Факултета, односно бирају остали запослени у високошколској јединици, сматра се сваки предложени наставник и сарадник са катедре, односно запослени у ваннаставној јединици.

Члан 57.

Гласачки листић за избор чланова Савета садржи:

- име, презиме и звање кандидата,
- број чланова колико се бира.

Гласање се обавља заокруживањем редног броја испред имена и презимена кандидата само за онолико кандидата колико се бира чланова у Савет.

Члан 58.

Студентски парламент Факултета бира и разрешава представнике студената у Савет Факултета, на начин и по поступку који је утврђен општим актом студентског парламента.

Члан 59.

Савет Факултета:

1. доноси Статут Факултета, на предлог Наставно-научног већа;
2. бира и разрешава декана и продекане Факултета;
3. бира председника и заменика председника Савета;
4. доноси финансијски план, усваја извештај о пословању Факултета и годишњи обрачун, на предлог Наставно-научног већа;
5. усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Наставно-научног већа;
6. даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
7. даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
8. утврђује висину школарине, по претходно прибављеном мишљењу Министарства просвете, и доставља Универзитету на даљу процедуру;
9. доноси годишњи програм рада Факултета;
10. доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог НН већа;
11. доноси правилнике о раду организационих јединица;
12. подноси Влади Републике Србије извештај о пословању, најмање једанпут годишње;
13. одлучује о приговорима поднетим у поступку избора у звање сарадника;
14. одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима декана;
15. врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
16. обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Савет Факултета доноси одлуке ако седници присуствује већина укупног броја чланова Савета.

Савет Факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова, а о питањима из тачке 2. и 3. изјашњавање је тајно.

Члан 60.

На конститутивној седници након верификације мандата бирају се председник и заменик председника Савета.

Председник Савета се бира из реда представника запослених на Факултету.

Кандидате за председника и заменика председника Савета Факултета предлажу чланови Савета и предложени кандидати се изјашњавају да ли прихватају кандидатуру.

Председника и заменика председника Савета бирају чланови Савета тајним гласањем.

Кандидат који добије више од половине гласова од укупног броја чланова Савета изабран је за председника односно заменика председника Савета.

Члан 61.

Члану Савета Факултета престаје мандат пре истека мандатног периода:

- на лични захтев;
- опозивом од стране органа који га је изабрао односно именовано, због нередовног и несавесног обављања дужности члана Савета;
- наступањем околности које онемогућавају чланство у Савету (престанак радног односа на Факултету, престанак својства студента Факултета, избор за члана органа управљања друге високошколске установе и сл.);
- у другим случајевима предвиђеним законом.

Одлуку о престанку мандата доноси орган који га је изабрао односно именовано, с тим да мандат престаје даном констатовања чињенице о престанку мандата, на првој наредној седници Савета Факултета.

На упражњено место члана Савета Факултета коме је престао мандат бира се нови члан по истом поступку и на начин прописан за избор чланова Савета Факултета.

Мандат новог члана Савета траје до истека мандата члана Савета коме је мандат престао пре истека времена на које је изабран.

Члан 62.

Рад Савета Факултета ближе се уређује Пословником о раду Савета.

Члан 63.

Савет Факултета може формирати као своја помоћна тела, сталне или повремене комисије.

Делокруг, број чланова и састав комисије утврђује се одлуком о њеном формирању.

2. ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА ФАКУЛТЕТА

2.1 ДЕКАН И ПРОДЕКАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 64.

Декан Факултета је орган пословођења и он руководи радом Факултета.

Факултет има три продекана и то:

1. продекана за наставу;
2. продекана за науку и међународну сарадњу и
3. продекана за финансије и сарадњу са привредом.

Факултет има и студента продекана.

Члан 65.

Декан Факултета бира се на мандатни период од три године, из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету, са могућношћу једног поновног избора.

Избор продекана обавља се на предлог кандидата за декана, на мандатни период од три године, из реда наставника који су у радном односу на Факултету са пуним радним временом, са могућношћу једног поновног избора.

Декан и продекани не могу бити лица која су правоснажном пресудом осуђена за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје Факултет, или примања

мита у обављању послова на Факултету, односно која су правоснажном пресудом осуђена на казну затвора за друго кривично дело, као ни лица која су прекршила Кодекс професионалне етике.

Члан 66.

Избор декана и продекана обавља се без конкурса, тајним гласањем, на седници Савета Факултета на којој је присутно најмање 2/3 укупног броја чланова Савета Факултета.

Савет Факултета доноси одлуку о покретању поступка за избор декана, најкасније три месеца пре истека мандатног периода.

Члан 67.

По покретању поступка за избор декана Веће Факултета евидентира и утврђује предлог за декана.

Кандидата за декана могу предложити Катедре, као и чланови Већа на самој седници.

Евидентирање кандидата за декана обавља се на седници Већа, јавним гласањем, већином гласова укупног броја чланова Већа.

Предложени кандидати у року од пет дана дају писмену изјаву о прихватању кандидатуре, предлог програма рада и предлог кандидата за продекане са њиховим изјавама о прихватању кандидатуре.

Изјаве о прихватању кандидатуре евидентираних кандидата, са програмима рада и предлогом за избор продекана, са њиховим изјавама о прихватању кандидатуре стављају се на увид јавности 7 дана на огласној табли Факултета.

Члан 68.

Седницу Наставно-научног већа за утврђивање предлога кандидата за декана, сазива декан Факултета по истеку рока из претходног члана.

Веће Факултета именује Комисију од три члана за спровођење процедуре око утврђивања предлога кандидата за декана.

Редослед кандидата на гласачком листићу одређује се према азбучном реду презимена евидентираних кандидата.

Члан 69.

Предлог кандидата за декана утврђује Наставно-научно веће Факултета, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова Већа (50%+1).

Гласање се врши заокруживањем редног броја испред имена једног кандидата на гласачком листићу.

Гласачки листићи се оверавају печатом Факултета.

Члан 70.

Уколико је за место декана кандидован један кандидат, па при гласању на Већу Факултета не добије потребан број гласова, поступак се понавља са новим кандидатом, односно кандидатима.

Уколико су за место декана кандидована два кандидата, па при гласању на Већу Факултета ни један кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за кандидата који је добио већи број гласова.

Уколико су оба кандидата добила исти број гласова, гласање се понавља за оба кандидата.

Уколико ни у поновљеном гласању ни један од кандидата не добије потребан број гласова, поступак се понавља са новим кандидатима.

Уколико су за место декана кандидована три или више кандидата, па при гласању на Већу ни један кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за два кандидата са највећим бројем гласова.

Ако кандидати на другом и трећем месту имају исти број гласова, гласање се понавља за прва три кандидата. Уколико ни један кандидат не добије потребан број гласова, гласање се понавља за кандидата са највећим бројем гласова.

Уколико ни у поновљеном кругу гласања, кандидат у погледу кога се спроводи гласање не добије потребан број гласова, поступак се понавља у целости.

Приговори на резултате гласања подносе се Већу које их одмах разматра и доноси одлуку.

По завршеном гласању комисија сачињава записник и подноси извештај Већу Факултета.

Извештај комисије садржи:

- укупан број чланова који присуствују седници Већа Факултета,
- укупан број гласачких листића,
- укупан број употребљених гласачких листића,
- број неважећих гласачких листића,
- резултат гласања за сваког кандидата.

Члан 71.

Комисија објављује извештај о резултатима гласања на самој седници Наставно-научног већа, а утврђени предлог кандидата за декана и продекане доставља Савету Факултета.

Члан 72.

Савет Факултета бира и разрешава декана и продекане тајним гласањем.

За декана и продекана изабран је кандидат који добије више од половине гласова укупног броја чланова Савета.

Гласање на седници Савета спроводи Комисија од три члана, из реда чланова Савета.

Гласање се спроводи на исти начин као код утврђивања предлога кандидата за декана.

Уколико кандидат за декана није добио потребну већину гласова, понавља се цео изборни поступак са новим кандидатом.

Члан 73.

По окончаном избору, новоизабрани декан Факултета ступа на дужност даном који је утврђен одлуком о избору.

Ступањем на дужност декану почиње да тече мандатни период.

Члан 74.

Декан Факултета:

1. представља и заступа Факултет у земљи и иностранству;
2. организује и води пословање Факултета;
3. предлаже нацрт Статута Факултета;
4. одговара за остваривање образовне и научне делатности на Факултету;

5. стара се о законитости рада и одговара за законитост рада Факултета;
6. предлаже основе пословне политике;
7. предлаже годишњи програм рада и план развоја Факултета;
8. извршава одлуке Савета и Наставно-научног Већа Факултета;
9. предлаже унутрашњу организацију Факултета;
10. Савету Факултета подноси годишњи извештај о резултатима пословања;
11. покреће иницијативу и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Факултета;
12. наредбодавац је за извршење финансијског плана Факултета;
13. утврђује предлог плана коришћења средстава за инвестиције;
14. обуставља од извршења општи акт Факултета за који сматра да је супротан закону или другом пропису и о томе обавештава орган који је донео тај акт;
15. доноси одлуке и обавља дужности које су му у надлежности по основу закона;
16. доноси општа акта у складу са законом и овим статутом;
17. утврђује предлог плана запошљавања наставника и сарадника, по прибављеном мишљењу Већа;
18. врши избор кандидата за сва радна места у ваннастави;
19. потписује дипломе заједно са ректором Универзитета;
20. обавља и друге послове предвиђене законом и Статутом Факултета.

Члан 75.

Продекани помажу декану у раду из одређених области, сагласно Статуту и то:

Продекан за наставу:

1. координира наставни процес у оквиру Факултета, стара се о правилном и доследном спровођењу студијских програма;
2. стара се и предузима мере у циљу осавремењавања, модернизације и усаглашавања процеса наставе са развојним достигнућима науке;
3. прати ефикасност наставног процеса и ефикасност студирања и предлаже декану одговарајуће мере;
4. координира рад са продеканом за научноистраживачку делатност, у циљу усаглашавања те делатности са потребама наставе;
5. предлаже декану одговарајуће мере по питању унапређења наставне делатности;
6. координира рад катедри у вези са основним, мастер и докторским студијама;
7. обавља и друге послове по овлашћењу декана, сагласно овом Статуту и општим актима.

Продекан за науку и међународну сарадњу:

1. координира научноистраживачки процес и издавачку делатност у оквиру Факултета и усаглашава са потребама наставе;
2. стара се о развоју научноистраживачког рада и проширивању и унапређивању сарадње са привредом и локалном самоуправом;
3. стара се о развоју информационог система;
4. предлаже декану мере за унапређивање научноистраживачког рада, са посебним акцентом на укључивање студената у научноистраживачки рад;
5. стара се о набавци опреме и побољшању услова рада;
6. учествује у изради општих аката и норматива који уређују научноистраживачку и издавачку делатност;
7. координира рад научноистраживачке јединице;
8. ради на успостављању и спровођењу међународне сарадње;
9. организује различите облике стручног и научног усавршавања;

10. обавља и друге послове и задатке по овлашћењу декана сагласно овом статуту и другим општим актима.

Продекан за финансије и сарадњу са привредом:

1. руководи радом Службе за материјално-финансијске послове;
2. даје одговарајуће предлоге декану у циљу рационалности и економичнијег коришћења финансијских средстава;
3. стара се о законитом и правилном материјално-финансијском пословању и предлаже декану мере за његово унапређење;
4. учествује у изради буџетских захтева, предлога финансијских планова, планова јавних набавки и извештаја о финансијском пословању Факултета;
5. учествује у решавању свих финансијско-материјалних питања у вези са пословањем Факултета;
6. кординира пословима из сарадње са привредом и трећим лицима;
7. обавља и друге послове по овлашћењу декана сагласно овом статуту и општим актима;

Члан 76.

Студент продекан:

1. учествује у решавању свих питања која се односе на студентски стандард и сва друга питања из живота и рада студената;
2. даје предлоге у вези са регулисањем питања од интереса за студенте;
3. учествује у изради општих аката којима се регулишу питања живота и рада студената;
4. обавља и друге послове по налогу декана Факултета и утврђене законом и овим Статутом.

Студента продекана бира и разрешава декан, на предлог Студентског парламента, на мандатни период од годину дана, на начин и по поступку који је утврђен општим актом Студентског парламента.

Студентски парламент за избор студента продекана декану предлаже најмање два кандидата. Уз достављени предлог прилаже се биографија кандидата са писаном изјавом о прихватању кандидатуре.

Члан 77.

Декан Факултета за свој рад одговара Савету Факултета и Наставно-научном Већу.

Савет Факултета одлучује о појединачним правима, обавезама и одговорностима декана Факултета.

Члан 78.

Декану и продеканима Факултета може престати мандат и пре истека времена на које су бирани, односно именовани, и то:

1. на лични захтев;
2. уколико наступе разлози прописани законом, који их чине неподобним за обављање дужности декана;
3. уколико повреде одредбе Закона о високом образовању, овог Статута или прекрше Кодекс професионалне етике;
4. уколико им престане радни однос на Факултету;
5. ако својим радом теже повреде прописе који се односе на рад Факултета или не извршавају одлуке Савета или Већа Факултета, односно ако својим несавесним или неправилним радом наносе штету Факултету већег обима;
6. у другим случајевима предвиђеним законом.

Члан 79.

Поступак за разрешење декана Факултета покреће Савет Факултета, по поднетом образложеном писаном предлогу од стране најмање 1/3 чланова Савета.

У случају разрешења декана Факултета пре истека мандатног периода, као и у случају да декан не буде благовремено изабран, Савет Факултета именује за вршиоца дужности једног од продекана, на период који не може бити дужи од шест месеци.

2.2. ДЕКАНСКИ КОЛЕГИЈУМ

Члан 80.

Декански колегијум чине Декан и продекани Факултета, а у његовом раду учествује и секретар Факултета.

Студент продекан учествује у раду деканског колегијума када се разматрају студентска питања, укључујући и питања режима студија и студијских програма, а на позив Декана може учествовати и у другим случајевима.

Декански колегијум разматра питања из делокруга Факултета и заузима ставове о њима.

Ради разматрања питања значајних за рад Факултета Декан може сазвати и проширени декански колегијум, који поред чланова деканског колегијума чине и шефови Катедри.

3. СТРУЧНИ ОРГАНИ

Члан 81.

Стручни органи Факултета су Наставно-научно веће, Веће студијског програма и Катедре.

Стручни органи могу формирати комисије као своја радна тела.

Члан 82.

Стручни органи Факултета одлучују о питањима од интереса за реализацију наставе, научног и истраживачког рада.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета

наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у стручним органима и њиховим телима учествују представници студената и то у стручним органима до 20% а у њиховим радним телима чине 20% чланова.

3.1. НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ

Члан 83.

Наставно-научно веће (у даљем тексту: Веће) чине наставници и сарадници који су у радном односу са најмање 70% радног времена на Факултету.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Већа учествује 20% представника студената, које бира Студентски парламент Факултета.

Списак представника студената Студентски парламент доставља најкасније до 1. новембра текуће године.

Мандат представника студената из претходног става овог члана траје једну годину.

Декан је председник Већа Факултета по функцији.

Присуство на седницама Наставно-научног већа Факултета је обавезно.

Члан 84.

Веће Факултета:

1. утврђује предлог Статута Факултета;
2. утврђује предлог финансијског плана, извештаја о пословању и Годишњег обрачуна Факултета;
3. утврђује предлог Плана инвестиција Факултета;
4. утврђује предлог студијских програма за све врсте и нивое студија;
5. предлаже Комисију за припрему извештаја за избор наставника и доноси одлуку о формирању Комисије за избор сарадника, на предлог катедре;
6. утврђује предлог за избор у звање наставника и бира сараднике;
7. образује Комисију за припрему извештаја за избор у научна и истраживачка звања;
8. доноси одлуку о избору лица у истраживачка звања;
9. доноси одлуку о утврђивању предлога о избору лица у научна звања;
10. утврђује план и програм посебних облика стручног образовања и усавршавања током читавог живота;
11. разматра висину школарине;
12. доноси програм научних истраживања;
13. утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
14. одлучује о организовању студија и облика стручног образовања и усавршавања на страном језику;
15. доноси одлуке о оснивању или укидању катедара;
16. доноси правилнике о раду организационих јединица;
17. бира представнике Факултета за Савет Факултета, Савет Универзитета и Сенат Универзитета;
18. спроводи поступак евидентирања кандидата за ректора Универзитета, у складу са Статутом Универзитета;
19. утврђује предлог кандидата за декана;
20. предлаже Универзитету матичност Факултета за све врсте и нивое студија;
21. даје мишљење Универзитету о броју студената који се уписују у прву годину свих врста и нивоа студија чије се образовање финансира из буџета и који плаћају школарину;
22. даје мишљење декану, на план запошљавања тј. ангажовања наставника и сарадника;
23. најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања Факултета;
24. прати, унапређује, развија и врши контролу квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
25. доноси одлуке о издавању уџбеника, практикума, књига, монографија и других публикација;
26. одобрава тему магистарске тезе, до истека рока утврђеног чланом 123., став 3. Закона о високом образовању;
27. одобрава тему докторске дисертације, уз сагласност Универзитета;
28. разматра и припрема предлоге о другим питањима о којима одлучује Савет Факултета;
29. доноси Правилник о подели предмета у оквиру ужих научних области утврђених овим Статутом;

30. за сваку школску годину доноси одлуку о покривености наставе (предавања и вежбе) наставницима и сарадницима бираним за ужу научну област којој припада наставни предмет утврђен студијским програмом, по предлогу одговарајуће катедре;
31. прописује поступак и начин самовредновања;
32. обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Члан 85.

Веће може пуноважно да одлучује ако седници присуствује више од половине укупног броја чланова.

Веће доноси одлуке из своје надлежности већином гласова присутних чланова, изузев у случајевима када је овим Статутом или Статутом Универзитета прописана већина укупног броја чланова Већа.

Веће доноси одлуке јавним гласањем, изузев када гласа о предложеним кандидатима за чланове Савета Факултета и Универзитета, као и о предложеним кандидатима за декана и у другим случајевима када Веће донесе одлуку да се гласа тајно.

Предлог за избор у звање наставника утврђује се већином гласова чланова Наставно-научног већа који имају право да одлучују.

Одлука о избору у звање сарадника доноси се већином гласова чланова Наставно-научног већа из реда наставника и сарадника који имају право да одлучују.

Рад Наставно-научног већа ближе се уређује се Пословником о раду.

3.2. ВЕЋЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 86.

Веће студијског програма чине сви наставници и сарадници који изводе наставу из предмета одређеног студијског програма.

Веће из ст. 1. овог члана прати реализацију студијског програма и предлаже Наставно-научном већу евентуалне измене и допуне студијског програма.

Седницу Већа студијског програма сазива, по потреби, продекан за наставу и њом председава.

Иницијативу за сазивање седнице Већа студијског програма могу поднети Катедре и Наставно-научно веће.

3.3. КАТЕДРЕ

Члан 87.

Катедре се оснивају за организовање и извођење наставе на студијама сва три степена.

Катедру чине сви наставници и сарадници који су у радном односу на Факултету а изводе образовно-научни рад из једне или више сродних ужих научних области за које је катедра основана.

Минимални број чланова катедре је три наставника и два сарадника.

Један наставни предмет може припадати само једној катедри.

Један наставник односно сарадник може припадати само једној катедри.

Одлуку о оснивању и укидању катедри, као и о подели предмета и наставника у смислу овог члана, доноси Наставно-научно веће.

Члан 88.

Радам катедре руководи шеф катедре.

Шефа катедре предлаже Катедра из реда наставника, а именује га Наставно-научно веће, на период од три године.

Шеф катедре може бити разрешен пре истека периода на који је именован, у складу са законом и овим статутом.

Административне послове на катедри врши секретар катедре.

Члан 89.

У саставу наставне јединице су следеће катедре:

- 1) Катедра за физику и материјале
- 2) Катедра за информационе технологије
- 3) Катедра за рачунарско инжењерство
- 4) Катедра за општу електротехнику и електронику
- 5) Катедра за електроенергетику
- 6) Катедра за индустријски менаџмент
- 7) Катедра за мехатронику
- 8) Катедра за педагошко-техничке науке
- 9) Катедра за опште машинство
- 10) Катедра за индустријско и системско инжењерство
- 11) Катедра за предузетнички менаџмент

Члан 90.

Катедра:

1. предлаже наставни програм наставних предмета катедре;
2. организује извођење вежби, семинара, и других облика рада;
3. организује предавања, испите и друге облике рада за остваривање програма научног усавршавања;
4. утврђује уџбенике и литературу које студент може да користи за савлађивање садржаја наставних предмета;
5. предлаже декану расписивање конкурса за попуно радног места наставника или сарадника за наставне предмете катедре и предлаже Наставно-научном већу чланове Комисије за припрему извештаја по расписаном конкурс;
6. даје мишљење о програму научних истраживања и о научним радовима у којима учествују наставници и сарадници Катедре;
7. припрема и предлаже Наставно-научном већу предлог плана научноистраживачког рада;
8. даје мишљење Наставно-научном већу о ангажовању стручних, научних и културних радника, као и студената у складу са одредбама овог Статута;
9. разматра услове и стандарде наставе и даје предлоге за њихово побољшање;
10. анализира успех студената и њихово укључивање у научноистраживачки рад и предлаже одговарајуће мере;
11. даје предлоге за стручно усавршавање наставног кадра у земљи и иностранству;
12. обавља и друге послове у складу са законом и општим актима Факултета.

Члан 91.

Катедра бира шефа Катедре из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету, на период од три године. На одлуку о избору шефа Катедре сагласност даје Веће.

Катедра предлоге, мишљења и одлуке доноси већином гласова од укупног броја чланова Катедре.

На седници Катедре води се записник који потписује шеф Катедре и секретар Катедре.

Секретара Катедре именује и разрешава шеф Катедре.

У раду Катедре могу учествовати и студенти.

VII СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ**Члан 92.**

Студентски парламент је орган Факултета.

Начин избора и број чланова Студентског парламента утврђује се посебним општим актом Факултета.

Члан 93.

Студенти су активни учесници у образовно-научном и научноистраживачком раду Факултета и заједно са наставницима и сарадницима Факултета су одговорни за резултате заједничког рада.

Члан 94.

Студенти имају право и дужност да на Факултету учествују у доношењу одлука и утврђивању предлога о питањима заштите својих права и интереса, у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом.

Своје активности на Факултету студенти остварују преко Студентског парламента и њихових представника у органима Факултета.

Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент.

Избор чланова Студентског парламента одржава се сваке године у априлу, тајним и непосредним гласањем.

Мандат чланова Студентског парламента траје годину дана.

Члану Студентског парламента Факултета коме је престао статус студента престаје мандат даном престанка статуса а допунски избори се спроводе у року од следећих 15 дана.

Декан и продекани могу присуствовати седницама Студентског парламента, без права одлучивања.

Члан 95.

Студентски парламент има право да Већу Факултета подноси предлоге који се односе на подизање квалитета наставно-образовног процеса, као и право приговора на организацију и извођење наставе.

Веће Факултета разматра предлоге и приговоре из става 1. овог члана и о њима се изјашњава.

Представници Студентског парламента имају право да присуствују седницама Већа Факултета на којима се расправља о њиховим предлозима и приговорима.

Члан 96.

Студентски парламент доноси Пословник о раду којим регулише начин рада и одлучивања.

Члан 97.

За рад Студентског парламента Факултет обезбеђује кабинет опремљен канцеларијским намештајем и техничким средствима за комуникацију са трећим лицима.

У току организовања и спровођења избора за Студентски парламент, Факултет обезбеђује слободну, одговарајућу просторију.

Члан 98.

Студентски парламент Факултета:

- бира и разрешава председника и потпредседника Студентског парламента Факултета;
- доноси општа акта о своме раду;
- бира и разрешава представнике студената у органима и телима Факултета и Универзитета;
- предлаже кандидате за студента продекана;
- разматра питања у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда;
- обавља анкету међу студентима о успешности и квалитету наставе, на захтев Наставно-научног већа;
- организује и спроводи програме ваннаставних активности студената;
- остварује студентску, међуфакултетску и међународну сарадњу;
- обавља и друге послове у складу са законом, овим статутом и општим актима Универзитета и Факултета.

VIII ФИНАНСИРАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 99.

Факултет стиче средства за обављање своје делатности у складу са законом и Статутом, из следећих извора:

1. средстава које обезбеђује оснивач;
2. школарине;
3. донација, поклона и завештања;
4. средстава за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
5. пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултанских услуга;
6. накнада за комерцијалне и друге услуге;
7. оснивачких права и из уговора са трећим лицима;
8. других извора, у складу са законом.

Средствима из става 1. овог члана Факултет самостално управља.

Средства из става 1. овог члана исказују се и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Члан 100.

За спровођење акредитованих студијских програма у оквиру своје делатности Факултет стиче средства од оснивача, на основу уговора који Универзитет закључује са Владом Републике Србије.

Средства из става 1. овог члана у току једне школске године обезбеђују се у складу са програмом рада Факултета.

Орган пословођења и орган управљања Факултета одговарају надлежном министарству за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета.

Факултет у обављању своје делатности средствима која обезбеђује оснивач, у правном промету са трећим лицима иступа у своје име а за рачун Универзитета.

Члан 101.

Република обезбеђује средства Факултету за:

1. материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
2. плате запослених, у складу са законом и колективним уговором;
3. опрему;
4. библиотечки фонд;
5. обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
6. научно и стручно усавршавање запослених;
7. подстицање развоја наставно-научног подмлатка;
8. рад са даровитим студентима;
9. међународну сарадњу;
10. изворе информација и информационе системе;
11. издавачку делатност;
12. рад Студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
13. финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом;
14. друге намене, у складу са законом.

1. СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

Члан 102.

Средства која Факултет оствари од школарине, пружање услуга трећим лицима, поклона, донација, спонзорства, иновације знања, стручног образовања и усавршавања, од оснивачких права, као и од других извора стицања средстава утврђених законом, чине сопствени приход Факултета.

Факултет средствима из става 1. овог члана у правном промету располаже у своје име и за свој рачун, у складу са законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Средства из става 1. овог члана, Факултет користи за: трошкове пословања, плате запослених, опрему, обављање научног рада који је у функцији подизања квалитета наставе, за обављање научно-образовног истраживања и рада, научно и стручно усавршавање запослених, подстицање развоја научног подмлатка, рад са даровитим студентима, међународну сарадњу, изворе информација и информационе системе, а у складу са програмом рада Факултета, на који је сагласност дала Влада.

Из средстава из става 1. овог члана, Факултет издваја део за финансирање заједничких послова на нивоу Универзитета.

Издавање средстава из става 4. овог члана врши се на основу планираног обима и трошкова

активности, који се утврђују одлуком Савета Универзитета за наредну календарску годину, која се доноси најкасније до 31. децембра у текућој години.

2. ШКОЛАРИНА

Члан 103.

Факултет стиче средства из школарине за студенте који плаћају школарину.

Мерила за утврђивање школарине утврђују се општим актом Факултета, који је дужан да пре расписивања конкурса за упис нових студената утврди висину школарине за наредну школску годину за све студијске програме, по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Школарином се утврђују трошкови студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова.

Школарина обухвата накнаде за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма.

Редовне услуге из става 4. овог члана утврђују се одлуком надлежног органа Универзитета, у складу са одредбама закона.

Одлуку о висини школарине за студије које се организују на Факултету, доноси Савет Универзитета, на предлог Сената Универзитета.

Одлука из претходног става овог члана доноси се за сваку школску годину и саставни је део конкурса за упис студената.

Члан 104.

Стицање и расподела прихода Факултета обавља се у складу са Правилником који доноси Савет Факултета.

IX ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 105.

Основну делатност и функционисање Факултета као целине остварује наставно и ненаставно особље.

Наставно особље чине лица која остварују наставни, научни и истраживачки рад.

Наставно особље су: наставници, сарадници и истраживачи.

Ненаставно особље Факултета чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

1. НАСТАВНО ОСОБЉЕ

Члан 106.

Звања наставника на Факултету су: редовни професор, ванредни професор, доцент и наставник страног језика, односно наставник вештина.

У звање наставника страног језика бира се лице за извођење наставе страног језика на нематичном факултету.

Звања сарадника на Факултету су: асистент, сарадник у настави и стручни сарадник на катедри.

---

2. ОПШТИ ПРЕДУСЛОВ У ПОГЛЕДУ НЕОСУЂИВАНОСТИ

Члан 107.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи не може стећи звање наставника, односно сарадника.

Ако лице из става 1. овог члана има стечено звање наставника, односно сарадника, Сенат Универзитета доноси одлуку о забрани обављања послова наставника, односно сарадника.

Лицу из става 2. овог члана престаје радни однос у складу са законом.

3. КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ

Члан 108.

Запослени на Факултету и студенти морају се у свом раду, деловању и понашању на Факултету придржавати етичких начела, начела научне истине и критичности и поштовати циљеве и принципе високог образовања.

Сенат доноси кодекс професионалне етике, којим се утврђују етичка начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника, истраживача и сарадника, других запослених и студената, поступцима у наступању Универзитета и факултета у његовом саставу, наставника, истраживача, сарадника и студената у правном промету, као и у односу према јавности и средствима јавног информисања. Начин и поступак утврђивања одговорности за повреду етичких начела и мере које се изричу уређују се општим актом који доноси Сенат Универзитета.

4. УЖЕ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ

Члан 109.

Наставници и сарадници бирају се у звање за ужу научну област.

Уже научне области на Факултету су:

1. Теоријска и општа електротехника,
2. Електроника и телекомуникације,
3. Електроенергетика,
4. Рачунарска техника,
5. Математика,
6. Физика,
7. Материјали и екологија,
8. Конструкционо машинство,
9. Термотехника и термоенергетика,
10. Индустрijско инжењерство,
11. Производне технологије,
12. Логистика и производне технологије,
13. Аутоматика техничких система,
14. Информационе технологије и системи,
15. Примењене рачунарске науке и информатика,
16. Психолошке и педагошке науке,
17. Методика,
18. Филолошке науке,
19. Архитектура и дизајн,
20. Менаџмент и операциона истраживања,
21. Предузетничка економија,

22. Менаџмент информациони системи, и

23. Менаџмент и бизнис.

Наставно-научно веће доноси Правилник о расподели предмета по ужим научним областима.

5. УСЛОВИ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА

Члан 110.

Наставник се бира за ужу научну област, утврђену Статутом Факултета.

У звања наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом, односно ближе услове утврђене општим актом о условима и критеријумима за избор у звања наставника, који доноси Сенат Универзитета, у складу са подзаконским актима и препорукама Националног савета за високо образовање.

У звање наставника не може бити изабрано лице из члана 62. став 4. Закона, односно члана 107. став 1. овог Статута.

6. ЕЛЕМЕНТИ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ ПРИЛИКОМ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА

Члан 111.

Приликом избора у звања наставника цене се следећи елементи:

- 1) резултати научноистраживачког рада кандидата;
- 2) резултати педагошког рада кандидата и ангажовање кандидата у развоју наставе, односно оцена резултата кандидата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, тј. менторство;
- 3) оцена резултата рада кандидата постигнутих у оквиру струке;
- 4) учешће у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научно-наставне области и допринос академској, локалној и широј друштвеној заједници;
- 5) оцена студената.

Објављени научни радови морају бити претежно из уже научне области за коју се кандидат бира.

Приликом избора у звања наставника узимају се у обзир само објављени радови, односно резултати научноистраживачког рада у периоду од последњег избора, осим у случају избора у звање редовног професора, када се оцењује и целокупан кандидатов опус.

Радови из става 3. овог члана морају имати барем потврду да су прихваћени за објављивање до момента пријаве на конкурс, а морају бити објављени до момента избора, изузев у случају радова прихваћених за објављивање од стране водећих међународних часописа.

Оцена резултата педагошког рада кандидата даје се на основу резултата које је показао у раду са студентима, у складу с општим актом који доноси Сенат.

Уколико кандидат за избор у звања наставника нема педагошког искуства, способност за наставни рад оцењује се на основу квалитета приступног јавног предавања, коме присуствују чланови комисије за писање реферата.

Декан одређује термин предавања из става 6. овог члана и обавештава кандидата и чланове комисије за писање реферата о термину најкасније седам дана раније.

Оцену о резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности факултета и оцену о резултатима постигнутим у обезбеђивању научно-наставног подмлатка даје факултет у оквиру којег кандидат изводи наставу.

Оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне, односно уметничке области и допринос академској, локалној и широј друштвеној заједници, формира се на основу података које доставља кандидат.

Члан 112.

За наставника страног језика односно вештина на Факултету може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, објављене стручне односно научне радове у одговарајућој научној области и способност за наставни рад.

7. УСЛОВИ ЗА ИЗБОР САРАДНИКА

Члан 113.

У звање сарадника у настави на студијама првог степена бира се студент мастер академских или специјалистичких академских студија који има завршене одговарајуће студије првог степена са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Члан 114.

У звање асистента може да буде изабран студент докторских студија који је претходне нивое студија завршио са укупном просечном оценом најмање 8 (осам) и који показује смисао за наставни рад.

Под условима из става 1. овог члана Факултет може изабрати у звање асистента и магистра наука коме је прихваћена тема докторске дисертације.

Члан 115.

У звања сарадника не може бити изабрано лице из члана 62. став 4. Закона, односно члана 107. став 1. овог Статута.

Посебни услови за избор у звање асистента и сарадника у настави утврђују се општим актом Факултета.

8. ПЛАНИРАЊЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И АНГАЖОВАЊА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Члан 116.

Сенат Универзитета доноси акт којим утврђује политику запошљавања и ангажовања наставника и сарадника на Универзитету и на факултетима у његовом саставу, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Предлог у вези са питањима из става 1. утврђује декан Факултета, уз сагласност Наставно-научног већа.

9. ПОСТУПАК ИЗБОРА У ЗВАЊЕ И ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА

Члан 117.

Наставници и сарадници стичу звања и заснивају радни однос у следећем трајању:

- 1) редовни професор - на неодређено време;
- 2) ванредни професор и доцент - на пет година;
- 3) наставник страног језика - на четири године;
- 4) асистент - на три године, са могућношћу продужења за још три године;
- 5) сарадник у настави - на годину дана, са могућношћу продужења за још једну годину у току трајања мастер академских или специјалистичких академских студија, а најдуже до краја школске године у којој се те студије завршавају.

Конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника за ужу научну област Факултет може расписати само ако је то радно место предвиђено одговарајућим општим актом и ако су средства за његово финансирање обезбеђена.

Факултет расписује конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника по потреби, водећи рачуна да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Ако се ради о конкурс за избор наставника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању наставника односно асистента, конкурс се расписује најкасније шест месеци пре истека времена за које је наставник, односно асистент биран.

Изузетно, конкурс се може расписати и раније, под условима предвиђеним општим актом о утврђивању ближих услова за избор у звања наставника.

Ако се ради о конкурс за избор сарадника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању сарадника, конкурс се расписује најкасније три месеца пре истека времена за које је сарадник биран.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника обавља се најкасније у року од шест месеци од дана објављивања конкурса, а избор у звање и заснивање радног односа сарадника најкасније у року од три месеца од дана објављивања конкурса.

Начин и поступак избора у звање наставника и заснивање радног односа ближе се уређује општим актом Универзитета, који доноси Сенат, док се начин и поступак избора у звање сарадника и заснивања радног односа ближе се уређује општим актом факултета.

Члан 118.

Наставник изабран у звање по одредбама Закона о високом образовању, који је засновао радни однос на једном факултету Универзитета, може засновати радни однос на другом факултету истог Универзитета, у истом звању, закључивањем уговора о раду без поновног спровођења поступка избора у звање за исту ужу научну област.

Члан 119.

Наставник стиче звање и заснива радни однос на Факултету на основу јавног конкурса, осим у случају из члана 118. овог Статута.

Конкурс из става 1. овог члана објављује декан Факултета, на предлог Већа Факултета, под условом да је предлог донет у складу са утврђеним планом запошљавања и ангажовања наставника и сарадника, из члана 116. овог Статута.

Конкурс се објављује најкасније шест месеци пре истека времена за које је наставник биран.

Члан 120.

Конкурс из члана 119. садржи поред назива уже научне области утврђене Статутом Факултета, звања у које се наставник бира, назнаку да ли се радни однос заснива са пуним или непуним радним временом; рок за пријављивање и напомену о обавези испуњености општих предуслова кандидата који се пријављују на конкурс у погледу неосуђиваности, утврђених чланом 62. став 4. Закона и чланом 107. став 1. овог Статута, о чему су дужни да доставе, уз пријаву на конкурс, одговарајуће доказе надлежних органа.

Пријаве кандидата који не доставе наведене доказе или не испуњавају услове из члана 62. став 4. Закона, односно члана 107. став 1. овог Статута, неће се узети у разматрање.

По објављивању конкурса из става 1. овог члана, Веће Факултета предлаже надлежном стручном органу Универзитета чланове комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима.

Комисија из става 3. овог члана састоји се од најмање три наставника или истраживача из ужих научних области за коју се наставник бира од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

Чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

Комисију за припрему извештаја, по добијању предлога Већа Факултета, формира надлежно стручно веће Универзитета.

Уколико надлежно стручно веће Универзитета сматра да је предлог Већа неадекватан може комисију допунити новим бројем чланова или затражити од предлагача да достави нови предлог комисије.

Члан 121.

Комисија доставља извештај о свим пријављеним кандидатима, у року од 60 дана од дана формирања.

Извештај комисије садржи: биографске податке, преглед и мишљење о досадашњем научном и стручном раду сваког пријављеног кандидата, податке о објављеним радовима, мишљење о испуњености других услова за рад утврђених законом, статутом и општим актом Универзитета и Факултета и предлог за доношење одговарајуће одлуке по расписаном конкурс.

Извештај из става 1. и 2. овог члана доставља се Већу Факултета и надлежном стручном већу Универзитета.

Члан 122.

Веће Факултета разматра извештај комисије, својом одлуком о њему заузима став и ставља га на увид јавности 30 дана достављањем Универзитету у циљу објављивања на универзитетском сајту.

Уколико Веће Факултета у року од 30 дана од дана достављања извештаја не донесе одлуку из става 1. овог члана, надлежно стручно веће Универзитета је у обавези да у наредних 30 дана донесе одлуку и спроведе поступак прописан ставом 1. овог члана.

Члан 123.

По истеку рока од 30 дана, у коме је извештај био на увиду јавности и добијања писаног обавештења са Универзитета о времену објављивања извештаја на универзитетском сајту и да на исти није било примедби, Наставно-научно веће Факултета утврђује предлог за избор кандидата у звање наставника.

Пре утврђивања предлога за избор кандидата у звање наставника, констатује се да ли је било примедби на Извештај и да ли лице које се предлаже за избор испуњава услове прописане Законом, Статутом Универзитета и општим актом Универзитета и Факултета.

Уколико је на Извештај комисије било примедби, Наставно-научно веће прво расправља о примедбама и доноси одговарајућу одлуку, односно заузима одређени став који доставља Универзитету.

Одлуку о утврђивању предлога кандидата за избор у звање наставника доносе чланови Већа из реда наставника у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

Одлука из става 4. овог члана доноси се већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.

Члан 124.

Одлуку о избору у звање редовни професор доноси Сенат Универзитета, а одлуку о избору наставника у остала звања доноси надлежно стручно веће Универзитета.

Члан 125.

Предложени кандидат који није изабран у одговарајуће звање наставника има право подношења приговора Сенату Универзитета у року од 15 дана, од дана пријема обавештења да није изабран.

Одлука Сената Универзитета о избору у звање је коначна.

Члан 126.

Са лицем изабраним у звање наставника декан закључује уговор о раду.

10. ГОСТУЈУЋИ ПРОФЕСОР

Члан 127.

Декан Факултета, на предлог Наставно-научног већа, а по иницијативи катедре, може ангажовати наставника са другог Универзитета ван територије Републике, за извођење наставе, у звању гостујућег професора.

Гостујући професор ангажује се без расписивања конкурса.

Права и обавезе гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

11. ПРОФЕСОР ПО ПОЗИВУ

Члан 128.

Факултет може ангажовати истакнутог научника или стручњака из одређене области, који није запослен на Факултету да одржи, као професор по позиву, до пет часова наставе у семестру.

Одлуку о ангажовању доноси Сенат, на предлог наставно-научног већа Факултета, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

12. ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС

Члан 129.

Универзитет може, на предлог факултета, доделити звање професора *емеритуса* редовном професору, у пензији, који се посебно истакао својим научним радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбеђивању наставно-научног подмлатка у области за коју је изабран.

Поступак за доделу звања покреће Факултет на коме је лице провело најмање пет година у радном односу са пуним радним временом, а одлуку о додели звања професор *емеритус* доноси Сенат Универзитета.

Професор *емеритус* може учествовати у извођењу свих облика наставе на академским студијама другог и трећег степена, у ужој области за коју је изабран.

Права и обавезе професора *емеритуса* уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, који на основу одлуке Сената о додели звања, закључује Декан Факултета.

Укупан број професора *емеритуса* не може бити већи од 3% од укупног броја наставника Универзитета.

13. ИСТРАЖИВАЧИ

Члан 130.

Научна звања на Универзитету јесу: научни саветник, виши научни сарадник и научни сарадник.

Лице изабрано у научно звање може да изводи наставу на докторским студијама, под условима и на начин прописан Законом и општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Уколико лице из става 2. овог члана нема заснован радни однос на Факултету на коме се програм изводи, Факултет са њим закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

14. ПОСТУПАК ИЗБОРА САРАДНИКА

Члан 131.

Избор сарадника врши се на основу јавног конкурса.

Одлуку о објављивању конкурса доноси Декан, на предлог Већа Факултета, а у складу са утврђеним планом запошљавања и ангажовања наставника и сарадника.

Декан доноси одлуку о објављивању конкурса за избор сарадника најкасније 3 месеца пре истека времена за које је сарадник биран.

Члан 132.

Конкурс садржи: опште и посебне услове које кандидати треба да испуне; ужу научну област; звање у које се бира; назнаку да ли се радни однос заснива са пуним или непуним радним временом; рок за пријављивање и документа која кандидати прилажу као доказ да испуњавају услове конкурса.

Конкурс из претходног става обавезно садржи и напомену о обавези испуњености општих предуслова кандидата који се пријављују на конкурс у погледу неосуђиваности утврђених чланом 62. став 4. Закона и чланом 106. став 1. овог Статута, о чему су дужни да доставе, уз пријаву на конкурс одговарајуће доказе надлежних органа.

Пријаве кандидата које не доставе наведене доказе или не испуњавају услове из претходног става, неће се узети у разматрање.

По објављивању конкурса, Веће Факултета на предлог одговарајуће катедре, именује чланове комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима.

Комисија за припрему извештаја састоји се од најмање три наставника или истраживача из уже научне области за коју се сарадник бира, од којих најмање један члан није у радном односу на Факултету.

Први члан комисије је председник који координира рад комисије.

Члан 133.

Комисија припрема и доставља писани извештај о свим пријављеним кандидатима у року од 30 дана од дана истека рока за пријављивање кандидата на конкурс.

Ако комисија не припреми извештај у року из става 1. овог члана, Веће Факултета образује нову комисију.

Члан 134.

Извештај комисије садржи: биографске податке, преглед и мишљење о досадашњем научном и стручном раду сваког пријављеног кандидата, податке о објављеним радовима, мишљење о испуњености других услова за рад утврђених Законом, Статутом и општим актом Факултета и предлог за доношење одговарајуће одлуке по расписаном конкурс.

Веће Факултета разматра извештај комисије, својом одлуком о њему заузима став и ставља га на увид јавности 15 дана, излагањем у библиотеци и објављивањем на сајту Факултета и у том року могу се стављати образложене и својеручно потписане примедбе на извештај комисије.

Веће разматра евентуалне примедбе и исте упућује комисији, која се у року од 15 дана писаним путем изјашњава о примедбама и даје своје мишљење.

Члан 135.

По истеку рока из члана 133. овог Статута, Наставно-научно веће доноси одлуку о избору кандидата у звање сарадника.

Члан 136.

Одлуку о избору у звање сарадника доносе чланови Већа у истом или вишем звању од звања у које се сарадник бира.

Одлука из става 1. овог члана доноси се већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.

У поступку избора сарадника, студенти могу дати мишљење о њиховом педагошком раду.

Члан 137.

Предложени кандидат који није изабран у одговарајуће звање сарадника има право подношења приговора Савету Факултета у року од 15 дана од дана пријема обавештења да није изабран.

Одлука Савета о избору у звање је коначна.

Члан 138.

Са лицем изабраним у звање сарадника декан закључује уговор о раду.

X ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Члан 139.

Наставници имају право и обавезу да:

- 1) својим радом и понашањем чувају углед Факултета;

- 2) у потпуности одрже наставу, према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и планом извођења наставе;
- 3) воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студента, на начин предвиђен општим актом Факултета;
- 4) организују и изводе научноистраживачки рад;
- 5) препоручују доступне уџбенике и приручнике за наставне предмете из којих изводе наставу;
- 6) редовно одржавају испите за студенте, према распореду у прописаним испитним роковима;
- 7) држе консултације са студентима у сврху савладавања наставног програма;
- 8) предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма;
- 9) буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертација;
- 10) развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- 11) обавезно учествују у раду стручних органа Факултета;
- 12) омогуће проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат;
- 13) обављају и друге послове утврђене Законом, Уредбом, Статутом и другим општим актима Универзитета, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Члан 140.

Сарадници имају право и обавезу да:

- 1) својим радом и понашањем чувају углед Факултета;
- 2) припремају и изводе вежбе под стручним надзором наставника;
- 3) помажу наставнику у припреми научно-наставног процеса;
- 4) учествују у одржавању испита, у складу са студијским програмом и планом извођења наставе;
- 5) обављају консултације са студентима;
- 6) раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад, у сврху стицања вишег академског степена, односно доктората;
- 7) развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
- 8) обавезно учествују у раду стручних органа Факултета;
- 9) омогуће проверу успешности свога рада у настави, у складу с општим актом који доноси Сенат;
- 10) обављају и друге послове у складу са Законом, Уредбом, Статутом и другим општим актима Универзитета, овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Члан 141.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених на Факултету примењује се закон којим се уређује рад, ако Законом о високом образовању није другачије одређено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује декан.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана Факултета одлучује Савет Факултета.

1. РАДНО АНГАЖОВАЊЕ ИЗВАН УНИВЕРЗИТЕТА И СПРЕЧАВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА

Члан 142.

Научно, наставно, стручно или пословно деловање наставника, истраживача и сарадника изван Универзитета, као и интереси који произлазе из тог деловања, не смеју бити у сукобу с интересима Универзитета и Факултета у његовом саставу, нити нарушавати углед Универзитета и Факултета.

Ради спречавања сукоба интереса наставник односно сарадник Факултета може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи само уз претходно одобрење Већа Факултета.

Општим актом Универзитета уређују се услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи.

Непоштовање обавеза из ст. 1. и 2. овог члана представља повреду радне дисциплине.

Факултет не сме да закључи уговор, нити да ступи у какав други пословни аранжман са домаћом високошколском установом изван састава Универзитета, ако би се таквим уговором, односно пословним аранжманом нарушио интерес Универзитета или другог факултета у његовом саставу.

На уговор, споразум, протокол, односно други пословни аранжман из претходног става овог члана, Сенат Универзитета даје сагласност.

2. ПЛАЋЕНО ОДСУСТВО

Члан 143.

Наставнику после пет година проведених у настави на Факултету може бити одобрено плаћено одсуство у трајању до једне школске године ради стручног и научног усавршавања или припремања научног рада, под условом да се не ремети остваривање наставе.

Одлуку из става 1. овог члана доноси Веће, по прибављеном мишљењу Катедре.

3. МИРОВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА И ИЗБОРНОГ ПЕРИОДА

Члан 144.

Наставнику односно сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилском одсуству, одсуству ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета или друге особе, или боловању дужем од шест месеци, изборни период и радни однос се продужава за то време.

Право на продужење изборног периода припада и наставнику, односно сараднику који је на неплаћеном одсуству, у складу са законом.

Наставник, односно сарадник може да се одрекне права из ст. 1. и 2. овог члана, у погледу дужине изборног периода.

Право из става 1 овог члана остварује се на лични захтев, уз који се доставља доказ о разлогу за продужавање.

Решење о продужавању изборног периода доноси декан Факултета.

4. ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА НАСТАВНИКА

Члан 145.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику из става 1. овог члана у звању ванредног или редовног професора може бити продужен радни однос до три школске године.

Одлуку о продужетку радног односа доноси Сенат, на предлог Наставно-научног већа Факултета, најкасније до 30. јуна школске године у којој кандидат за продужење радног односа навршава 65 година живота.

Предлог из става 3. овог члана може се утврдити ако:

1. на предмету за који је кандидат за продужење радног односа изабран на факултету није запослено више од још два наставника или
2. предмет за који је кандидат за продужење радног односа изабран има статус обавезног предмета у студијском програму, при чему се не рачуна околност да је кандидат, односно наставник из тачке 1. овог става ангажован у извођењу наставе и на изборном, односно другом предмету или
3. је кандидат за продужење радног односа у последњих 10 година имао најмање два изабрана сарадника или наставника који учествују у настави или
4. је кандидат за продужење радног односа руководилац пројекта међународног или националног карактера.

Члан 146.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију може:

1. задржати преузете обавезе на мастер академским и докторским студијама као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова односно дисертација на тим студијама, најдуже још две школске године;
2. на основу одлуке Већа, може изводити све облике наставе на мастер академским и докторским студијама и бити члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова односно дисертација на тим студијама, најдуже још две школске године од одласка у пензију.

5. ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА ЗБОГ НЕИЗБОРА У ЗВАЊЕ И ГУБИТАК ЗВАЊА

Члан 147.

Наставнику и сараднику који је у радном односу на Универзитету, односно Факултету у његовом саставу, који не буде изабран у исто или више звање, престаје радни однос истеком периода на који је изабран.

Неизбором, односно престанком радног односа у складу са законом, осим на начин из члана 145. став 2. овог Статута и из члана 175. тачка 6. Закона о раду наставник, односно сарадник губи звање које је имао до момента неизбора, односно престанка радног односа.

XI РЕЖИМ СТУДИЈА

1. ЈЕЗИК СТУДИЈА

Члан 148.

Настава на Факултету се изводи на српском језику.

Настава се може изводити на једном од страних језика, у складу са дозволом за рад.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 149.

Студијски програми на Факултету се остварују у току школске године која почиње 1. октобра текуће а завршава се 30. септембра наредне године.

Школска година има два семестра - зимски и летњи, од којих сваки траје 15 недеља.

Почетак и крај зимског и летњег семестра, термине одржавања испитних рокова, као и друга питања од значаја за одржавање наставе и испита уређују се Календаром рада Факултета.

Наставно-научно веће Факултета може услед ванредних околности донети одлуку о одступању од утврђеног почетка и завршетка семестра.

Члан 150.

Факултет је у обавези да организује предавања и друге облике наставе за све студенте.

Факултет је у обавези да на одговарајући начин информише студенте:

- о начину, времену и месту одржавања наставе;
- о циљевима, методама и садржајима наставе;
- о садржајима, методама, критеријума и мерилима испитивања;
- о начину обезбеђивања јавности на испиту;
- о начину остваривања увида у резултате;
- о другим питањима од значаја за студенте.

Члан 151.

Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године.

Члан 152.

Настава на студијама првог, другог и трећег степена се остварује предавањима, вежбама (аудиторне, самосталне и лабораторијске), семинарима, консултацијама, самосталним радом, стручном праксом, менторским радом, колоквијумима, испитима, израдом завршних радова, добровољним радом у локалној заједници и другим видовима образовно-научног рада.

Члан 153.

Облици наставе остварују се на Факултету или институту, у установи или предузећу као научно наставној бази, у складу са дозволом за рад.

Права и обавезе Факултета и друге установе, предузећа или института у којима се остварују облици наставе утврђују се уговором.

Члан 154.

За организацију и реализацију наставног процеса на Факултету одговорни су декан, продекан за наставу, шефови катедри, предметни наставници и Наставно-научно веће.

Наставник је обавезан да одржава наставу према болоњским акредитационим правилима, да обавља испите према тим правилима, и да остварује резултате са испита у складу са акредитованим програмима, Правилником о правилима студија и осталим усвојеним општим актима Универзитета и Факултета.

Уколико наставник не испуњава обавезе, утврђене у претходном ставу овог члана, декан је дужан да предузме одговарајуће мере због неостваривања резултата рада. То подразумева суспензију из наставног и испитног процеса и замену наставника, са другог факултета или универзитета.

Одлуку о ангажовању наставника доноси Декан, на предлог Наставно-научног већа.

XII СТУДЕНТИ

1. УПИС НА СТУДИЈЕ

Члан 155.

Статус студента стиче се уписом на акредитовани студијски програм који организује Факултет.

Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета или у статусу студента који се сам финансира.

Својство студента доказује се индексом.

Члан 156.

Страни држављани се могу уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављани. Посебан услов за упис странца у прву годину студија је знање српског језика, уколико се настава не изводи на страном језику.

Проверу знања српског језика страног држављанина који жели да конкурише за упис на студијски програм обавља посебна комисија коју именује декан.

Странац плаћа школарину на студијама, осим ако међународним споразумом није друкчије одређено.

Странац се може уписати на студије ако је здравствено осигуран.

2. КОНКУРС

Члан 157.

Право учешћа на конкурс ради уписа на студије првог степена имају кандидати са завршеним средњим образовањем у четворогодишњем трајању.

Члан 158.

Упис у прву годину студија спроводи се на основу конкурса који расписује Универзитет.

Конкурс садржи: број студената који се могу уписати на студијски програм, услове за упис студената, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета.

Конкурс се објављује најкасније пет месеци пре почетка школске године.

3. БРОЈ СТУДЕНАТА

Члан 159.

Универзитет утврђује број студената који се може уписати на акредитовани студијски програм који се организује на Факултету, а који не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Факултет односно Наставно-научно веће доставља Универзитету предлог броја студената за упис на студијске програме који се изводе на Факултету.

Одлуку о броју студената за упис у прву годину студијског програма, који се финансира из буџета, доноси Влада, по прибављеном мишљењу Факултета и Националног савета, најкасније два месеца пре расписивања конкурса.

У наредним годинама студија број студената из става 3. овог члана може се повећати за највише 20% у односу на претходну годину, у складу са одлуком Наставно-научног већа.

4. РАНГИРАЊЕ И УПИС КАНДИДАТА

Члан 160.

Кандидат за упис на основне академске студије полаже пријемни испит из једног предмета по избору, у зависности од тога на који студијски програм конкурише, и то:

- а) студијски програм **Електротехничко и рачунарско инжењерство** – *Математика* или *Физика* или *Основи електротехнике*
- б) студијски програм **Мехатроника** – *Математика* или *Физика* или *Основи електротехнике*
- в) студијски програм **Информационе технологије** – *Математика* или *Информатика*
- г) студијски програм **Инжењерски менаџмент** – *Математика* или *Информатика* или *Организација*
- д) студијски програм **Предузетнички менаџмент** – *Математика* или *Информатика* или *Организација*
- ђ) студијски програм интегрисаних студија **Техника и информатика** - *Математика* или *Информатика*.

Пријемни испит се одржава за све кандидате за упис на Факултет, у терминима које одреди надлежно министарство.

Члан 161.

Редослед кандидата за упис на студије првог степена утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту.

Кандидат који има положену општу матуру не полаже пријемни испит. Уместо пријемног испита овом кандидату вреднују се резултати опште матуре, у складу са општим актом Универзитета.

За сачињавање ранг листе пријављених кандидата Ректор Универзитета, на предлог Наставно-научног већа Факултета, формира комисију за упис на Факултету.

На основу критеријума из конкурса, Универзитет сачињава ранг листе пријављених кандидата .

Право уписа на студије првог степена стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената из члана 84. Закона о високом образовању и члана 159. овог Статута.

Студент студија првог степена друге самосталне високошколске установе (универзитета), лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена и лице коме је престао статус студента у складу са Законом, може се уписати на студије првог степена, под условима и на начин прописан општим актом Универзитета.

Право из става 6. овог члана остварује се на лични захтев.

На студије другог и трећег степена кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеним општим актом Универзитета и конкурсом који расписује Универзитет.

5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Члан 162.

Студент има права и обавезе утврђене законом, статутом Универзитета, овим Статутом и општим актима Универзитета и Факултета.

Студент има право:

1. на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
2. на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
3. на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом;
4. на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
5. на повластице које произилазе из статуса студента;
6. на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
7. на образовање на језику националне мањине, у складу са законом;
8. на различитост и заштиту од дискриминације;
9. да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе Факултета и Универзитета.

Студент је дужан да:

1. испуњава наставне и предиспитне обавезе;
2. поштује опште акте Универзитета и Факултета;
3. поштује права запослених и других студената на Факултету;
4. учествује у доношењу одлука у складу са законом.

Студент има право на жалбу у складу са Статутом Универзитета и Факултета, уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 2. тачка 1. до 3. овог члана.

Члан 163.

Жалба из претходног члана, став 4. овог Статута, подноси се декану у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан одлучује по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука по жалби је коначна.

6. СТУДЕНТ ДЕМОНСТРАТОР

Члан 164.

Ради помагања наставницима и сарадницима у извођењу наставе, првенствено лабораторијских вежби, могу се за поједине предмете одредити студенти демонстратори.

Декан одобрава ангажовање студента демонстратора, на предлог катедре, из реда студената који се посебно истичу у настави из одређеног предмета.

Студент демонстратор који оствари изузетне резултате у раду и на студијама може се ангажовати и у наредној школској години.

7. ПРАВИЛА СТУДИЈА

Члан 165.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студија.

Студент који се финансира из буџета опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова.

Студент који се сâм финансира опредељује се у складу са студијским програмом за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова.

Студент који се сам финансира плаћа део школарине обрачунат према предметима за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Правила студија ближе ће се уредити општим актом Универзитета или Факултета.

8. СТАТУС СТУДЕНТА

Члан 166.

Студент који у текућој школској години оствари 60 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета, ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са законом.

Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте уписане исте школске године на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Студент који се финансира из буџета може у том статусу да има уписан само један студијски програм на истом нивоу студија.

9. ПРАВИЛА О ФИНАНСИРАЊУ СТУДИЈА

Члан 167.

Изузетно од одредаба члана 88. Закона, односно 166. овог Статута, студент може да се у наредној школској години финансира из буџета ако у школској 2011/2012. години оствари најмање 48 ЕСПБ бодова, а у школској 2012/2013. години најмање 50 ЕСПБ бодова, и рангира се у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом.

Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте уписане исте школске године на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.

Студенти уписани у прву годину основних студија школске 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009. и 2009/2010. године задржавају право да се финансирају из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Факултет уређује начин извођења наставе, односно полагања испита за студенте из става 3. овог члана.

Студент који се финансира из буџета може у том статусу да има уписан само један студијски програм на истом нивоу студија.

10. ОЦЕЊИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Члан 168.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан).

При утврђивању оцене о испиту узимају се у обзир и резултати студената у испуњавању предиспитних обавеза, тј. резултати које је постигао на вежбама, колоквијумима, семинарима и другим облицима наставе.

Оцену даје наставник, односно испитна комисија.

Оцена утврђена на испиту уноси се у: индекс, записник и матичну књигу студената, осим оцене 5 (пет), која се не уписује у индекс и матичну књигу.

Наставник је дужан да записник о полагању испита достави Студентској служби Факултета најкасније у року од 7 дана од дана одржаног усменог дела испита.

Општим актом Факултета ближе се уређује начин полагања испита и оцењивање на испиту.

11. ИСПИТИ

Члан 169.

Провера знања студента обавља се на испиту из сваког наставног предмета.

Студент стиче право да полаже испит из наставног предмета после извршених свих предиспитних обавеза које су утврђене студијским програмом а могу да обухвате: предавања, вежбе (аудиторне, самосталне, лабораторијске), семинаре, менторски рад, стручну праксу, колоквијуме и слично.

Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено, односно практично, што се утврђује студијским програмом сваког предмета.

Испит се полаже у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Одредба претходног става овог члана односи се и на извођење студијског програма на даљину.

Факултет може организовати полагање испита ван седишта, ако се ради о испиту из предмета чији карактер то захтева.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години.

Општим актом Факултета уређује се начин на који се обезбеђује јавност полагања испита.

После три неуспела полагања истог испита студент може тражити да полаже испит пред комисијом.

Студент са хендикепом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима, у складу са општим актом Факултета.

Члан 170.

Испитни рокови у школској 20012/2013. години су:

1. јануарски испитни рок, који по правилу траје од 15. јануара до 1. фебруара,
2. фебруарски испитни рок, који по правилу траје од 5. фебруара до 20. фебруара,
3. јунски испитни рок, који по правилу траје од 1. јуна до 20. јуна,
4. јулски испитни рок, који по правилу траје од 25. јуна до 10. јула,
5. септембарски испитни рок, који по правилу траје од 25. августа до 10. септембра,
6. октобарски испитни рок, који по правилу траје од 20. септембра до 5. октобра.

Испитни рокови у школској 2013/2014. години су:

1. јануарски испитни рок, који по правилу траје од 20. јануара до 15. фебруара,
2. јунски испитни рок, који по правилу траје од 1. јуна до 20. јуна,
3. јулски испитни рок, који по правилу траје од 25. јуна до 10. јула,
4. септембарски испитни рок, који по правилу траје од 25. августа до 10. септембра,
5. октобарски испитни рок, који по правилу траје од 20. септембра до 5. октобра.

Од школске 2014/2015. године број испитних рокова је четири, и то:

1. јануарски испитни рок, који по правилу траје од 15. јануара до 1. фебруара,
2. јунски испитни рок, који по правилу траје од 1. јуна до 30. јуна,
3. септембарски испитни рок, који по правилу траје од 25. августа до 10. септембра,
4. октобарски испитни рок, који по правилу траје од 15. септембра до 1. октобра.

На огласној табли и сајту Факултета истичу се обавештења о времену пријављивања испита и распоред полагања испита по наставним предметима.

Из оправданих разлога може доћи до промене термина испитних рокова, које се благовремено објављују на интернет страници Факултета.

Последњи испитни рок за школску годину завршава се најкасније до 10. октобра.

Члан 171.

Испит је јаван и полаже се пред предметним наставником, а изузетно пред испитном комисијом.

Члан 172.

Када се испит полаже писмено и усмено, писмени део испита може трајати највише три школска часа ефективно.

Члан 173.

Предметни наставник организује испит и у потпуности је одговоран за његово спровођење према студијском програму предмета.

Члан 174.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена.

Успех студената на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан).

Успех студента на испиту изражава се оценама:

- 10 – одличан-изузетан
- 9 – одличан
- 8 – врло добар
- 7 – добар
- 6 – довољан
- 5 – недовољан- није положио.

У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцене а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију.

12. ПРИГОВОР

Члан 175.

Студент има право да декану Факултета поднесе приговор на добијену оцену ако сматра да испит није обављен у складу са законом и општим актом, у року од 36 часова од добијене оцене.

Декан у року од 24 часа од добијања приговора, у складу са одредбама општег акта Универзитета, разматра приговор и доноси одлуку по приговору.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит у року од три дана од дана пријема одлуке из става 2. овог члана.

13. МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНТА

Члан 176.

Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза у случају теже болести, упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци, одслужења и дослужења војног рока, неге детета до годину дана живота, одржавања трудноће и у другим случајевима предвиђеним општим актом.

Студент коме мирују права и обавезе, има право да полаже испите из наставних предмета из којих је испунио предиспитне обавезе утврђене наставним програмом.

Студент који је био спречен да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит у првом наредном испитном року у складу са општим актом Факултета.

14. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 177.

Студент одговара за повреду обавезе, која је у време извршења била предвиђена Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу.

За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

Дисциплински поступак се не може покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најкасније шест месеци од дана када је повреда учињена.

Начин покретања дисциплинског поступка, именовање комисија првог и другог степена дисциплинског поступка и њене надлежности, као и комплетан дисциплински поступак уређује се Правилником о дисциплинској одговорности студената на Универзитету у Крагујевцу.

15. ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА

Члан 178.

Статус студента престаје у случају:

1. исписивања са студија;
2. завршетка студија;
3. неуписивања школске године;
4. кад не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма;
5. изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

Студенту се на лични захтев може продужити рок за завршетак студија у складу са општим актом Факултета.

У рок из става 1. тачка 4. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобрено студенту у складу са законом и статутом.

Престанак статуса студента због неблаговременог завршетка студија констатује декан решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока за завршетак студија.

Члан 179.

Студент који у прве две године основних студија постигне просечну оцену најмање 8,5 (осам и по) има право да заврши студије у краћем року од предвиђеног овим Статутом.

Научно-наставно веће је дужно да студенту из става 1. овог члана одреди ментора из реда наставника и одлуком утврди наставне предмете које студент може да полаже у апсолвентским испитним роковима.

16. ПРЕЛАЗ СА ДРУГИХ ФАКУЛТЕТА

Члан 180.

Студент другог сродног факултета може у току основних студија прећи на Факултет техничких наука, односно са једног на други студијски програм Факултета.

Студент из става 1 овог члана задржава стечени статус у погледу плаћања студија.

Захтев за прелаз са другог факултета, или са једног на други студијски програм подноси се декану Факултета.

XIII СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ

Члан 181.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање три године стиче стручни назив са знаком звања првога степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године и лице које оствари најмање 240 ЕСПБ бодова на академским студијама првог и другог степена, стиче стручни назив "дипломирани" са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши мастер академске студије стиче академски назив мастер са знаком звања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена, стиче научни назив доктор наука, са знаком области.

Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних, академских и научних назива утврђује Национални савет, на предлог Конференције универзитета.

Скраћеница стручног назива и академског назива мастер наводи се из имена и презимена, а скраћеница академског назива магистар наука и научног назива доктор наука, испред имена и презимена.

У међународном промету и у дипломи на енглеском језику назив који је стекло лице из става 1. овог члана је bachelor, назив који је стекло лице из става 2. овог члана је bachelor with honours, назив који је стекло лице из става 3. овог члана је master, а назив које је стекло лице из става 4. овог члана је Ph.D., односно одговарајући назив на језику на који се диплома преводи.

1. СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ НА ФАКУЛТЕТУ

Члан 182.

Завршетком студија студент стиче одговарајући стручни, академски или научни назив, као и друга права у складу са законом, и то:

1. Студијски програми основних академских студија
  - а) Електротехничко и рачунарско инжењерство – *дипломирани инжењер електротехнике и рачунарства*
  - б) Мехатроника – *дипломирани инжењер мехатронике*
  - в) Информационе технологије – *инжењер информационих технологија*
  - г) Инжењерски менаџмент – *инжењер менаџмента*
  - д) Предузетнички менаџмент – *инжењер менаџмента*, с тим што ће се у додатку дипломи прецизније одредити изучавани садржаји из области предузетништва.
2. Студијски програми мастер академских студија
  - а) Електротехничко и рачунарско инжењерство – *мастер инжењер електротехнике и рачунарства*
  - б) Мехатроника – *мастер инжењер мехатронике*
  - в) Техника и информатика – *мастер за електронско учење – мастер професор технике и информатике за електронско учење*,

- з) Електротехничко и рачунарско инжењерство – мастер за даљинско управљање – *мастер инжењер електротехнике и рачунарства за даљинско управљање.*
  - д) Информационе технологије – *мастер инжењер информационих технологија*
  - ђ) Инжењерски менаџмент – *мастер инжењер менаџмента*
  - е) Предузетнички менаџмент – *мастер инжењер менаџмента*, с тим што ће се у додатку дипломи прецизније одредити изучавани садржаји из области предузетништва.
3. Студијски програм интегрисаних академских студија
- а) Техника и информатика – *мастер професор технике и информатике*
4. Студијски програми докторских академских студија
- а) Електротехничко и рачунарско инжењерство – *доктор наука - електротехника и рачунарство.*
  - б) Мехатроника – *доктор наука - мехатроника*
  - в) Методика техничко – технолошког наставног подручја – *доктор наука – методика техничко – технолошког наставног подручја*

Члан 183.

Факултет може да изда студенту уверење на прописаном обрасцу о положеним испитима и завршном испиту, као и о извршеним другим обавезама из студијског програма.

Диплома и додатак дипломи, о стеченом високом образовању издаје се на српском језику, ћириличним писмом и на енглеском језику.

Диплому потписују декан Факултета и ректор Универзитета у Крагујевцу.

Диплома се оверава сувим жигом Универзитета.

XIV ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

1. ПРОГРАМИ СТАЛНОГ УСАВРШАВАЊА

Члан 184.

Факултет може самостално или у сарадњи са другим високошколским установама реализовати програме образовања током читавог живота, ван оквира студијских програма за које је добио дозволу за рад.

Наставно-научно веће Факултета доноси програме образовања током читавог живота – програм континуиране едукације и програме иновације знања.

Програми образовања током читавог живота се реализују путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања и других облика усавршавања на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке ради проширивања и продубљивања стеченог знања и успешног рада у пракси.

Факултет јавним оглашавањем информисе заинтересована лица о времену и начину организовања програма образовања током читавог живота.

Услови, начин и поступак реализације програма из става 1. овог члана регулисаће се посебним актом.

Лицу које савлада програм за иновацију знања или програм сталног стручног образовања и усавршавања Факултет издаје одговарајуће уверење.

XV НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Члан 185.

На Факултету се обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређивања квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета.

Члан 186.

Научноистраживачки рад на Факултету организује се и обавља кроз основна, примењена и развојна истраживања, у складу са законом.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника, истраживача и сарадника утврђено Законом којим се уређује научноистраживачка делатност и актима Универзитета и Факултета.

Члан 187.

Научноистраживачки рад наставника, истраживача и сарадника остварује се:

- преузимањем уговорних обавеза и ангажманом на научноистраживачким пројектима, експертизама и слично;
- индивидуалним истраживањем и стваралаштвом.

Општим актом ће се детаљније регулисати услови и начин уговарања научноистраживачких пројеката, експертиза и друга питања од значаја за обављање научноистраживачког рада.

1. ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА

Члан 188.

Звања истраживача на Факултету су: истраживач-приправник, истраживач-сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник. Услови и поступак за стицање истраживачких и научних звања уређују се посебним законом.

Члан 189.

Звања наставника и сарадника Факултета, стечена по одредбама Закона о високом образовању, одговарају звањима утврђеним Законом о научноистраживачкој делатности, и то:

- 1) Звање сарадник у настави → звању истраживач-приправник;
- 2) Звање асистент → звању истраживач сарадник;
- 3) Звање доцент → звању научни сарадник;
- 4) Звање ванредни професор → звању виши научни сарадник;
- 5) Звање редовни професор → звању научни саветник.

2. ПОСТУПАК ИЗБОРА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ЗВАЊА

Члан 190.

Поступак за стицање одговарајућег научноистраживачког звања покреће научна институција, катедра, група научних радника или заинтересовано лице.

Заинтересовано лице подноси захтев који доставља Наставно-научном већу Факултета.

Уз захтев доставља биографске податке и стручне и научне радове, односно доказе о научноистраживачком раду.

Члан 191.

У доношењу одлуке о стицању истраживачког звања и утврђивању предлога за стицање научног звања учествују само чланови Већа у одговарајућем универзитетском звању.

Веће Факултета по добијању захтева за стицање истраживачког или научног звања утврђује испуњеност услова.

Ради спровођења поступка за стицање звања, Веће Факултета, на предлог надлежне катедре, образује стручну комисију од најмање три научна радника из научне области из које кандидат стиче звање, с тим што најмање један члан комисије није у радном односу на Факултету.

Чланови стручне комисије не могу да буду у нижем звању од звања у које се бира кандидат.

Члан 192.

Стручна комисија је дужна да у року од 30 дана поднесе извештај Већу Факултета.

Извештај садржи: биографске податке кандидата, преглед и оцену његовог стручног и научног рада, оцену о испуњености услова за стицање одговарајућег звања и предлог Већу Факултета за одлучивање.

Одлуком Декана Факултета извештај се ставља на увид јавности 30 дана пре доношења одлуке, у просторијама библиотеке Факултета и на универзитетском сајту.

После истека рока из става 3. овог члана Веће Факултета разматра извештај комисије и доноси одлуку о његовом усвајању, у року од 90 дана од дана када је на седници Већа покренут поступак за избор у научно звање.

Усвојен извештај са комплетном документацијом и предлогом за стицање научног звања, доставља се одговарајућем матичном одбору и комисији за стицање научних звања, надлежној за научну област у којој се звање стиче, при Министарству за науку.

Члан 193.

Веће Факултета је обавезно да донесе одлуку о стицању истраживачког звања, у року од 90 дана од дана када је на седници Већа покренут поступак за избор у истраживачко звање.

Одлуку о стицању истраживачког звања доносе чланови Већа у звању наставника и сарадника.

Предлог за стицање научног звања, научни сарадник и виши научни сарадник утврђују сви чланови Већа који су у истом или вишем звању, а предлог за стицање звања научни саветник, чланови Већа који су у том звању, односно у звању редовног професора.

Веће Факултета доноси одлуку о стицању истраживачког звања, односно утврђује предлог за стицање научног звања већином гласова укупног броја чланова Већа Факултета који имају право одлучивања.

Предлог Већа Факултета за стицање научног звања, са документацијом, доставља се одговарајућем матичном научном одбору и комисији за стицање научних звања коју образује Министарство за науку.

Члан 194.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка деланост, може да изводи наставу на докторским студијама, у складу са законом и овим Статутом.

Уколико лице из става 1. овог члана нема заснован радни однос на Факултету, декан Факултета са њим закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

XVI УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 195.

Организација Факултета уређује се у зависности од његових послова и радних задатака у наставно-научној, научноистраживачкој и стручној делатности, као и обављањем заједничких послова од интереса за делатност Факултета (стручно-административни, општи и технички послови) и од других процеса рада.

Образовна и научноистраживачка делатност Факултета организују се као међусобно повезане делатности где се у оквиру јединственог процеса рада наставници и сарадници Факултета истовремено баве образовним и научно истраживачким радом.

Организација Факултета повремено се усклађује ради прилагођавања новим захтевима и новим сазнањима у области организације образовног и научноистраживачког рада и сарадње са привредом.

Члан 196.

Ради рационалног, економичног и успешног обављања целокупне делатности на Факултету послови и радни задаци се групишу у организационе јединице, и то:

1. наставна јединица,
2. научноистраживачка јединица и
3. јединица за стручно-административне и опште послове - Секретаријат.

Члан 197.

Наставна јединица:

1. обавља организацију и извођење наставе на основним, специјалистичким, мастер и докторским студијама, као и стално стручно образовање и усавршавање,
2. обезбеђује услове и пружа помоћ у изради завршних радова и докторских дисертација,
3. обезбеђује услове за подизање наставног и научног подмлатка на Факултету,
4. прати, унапређује и развија квалитет студијских програма, наставе и услова рада,
5. обавља научноистраживачки рад.

Послове из става 1. овог члана Наставна јединица остварује преко катедри.

Рад Наставне јединице непосредно организује и координира продекан за наставу.

Члан 198.

У Научноистраживачку јединицу, организационо су укључени:

1. Иновациони центар,
2. Центар за професионални развој запослених у образовању,
3. Лабораторије,
4. Катедре,
5. Штампарија,
6. Библиотека,
7. Рачунски центар.

Рад научноистраживачке јединице је регулисан Правилником о научноистраживачкој делатности Факултета.

Рад научноистраживачке јединице непосредно организује и координира продекан за науку и међународну сарадњу.

Члан 199.

Секретаријат Факултета је организациона јединица Факултета коју чине запослени који немају звање наставника и сарадника /ненаставно особље/, а обављају правне, материјално-финансијске, административно-стручне, кадровске, опште, техничке и помоћно-техничке послове, у циљу обезбеђења несметаног обављања делатности Факултета и стварања услова за несметан рад запослених и студената Факултета.

У оквиру Секретаријата Факултета послове обављају:

1. Секретар Факултета,
2. Служба за опште и правне послове,
3. Студентска служба,
4. Служба за материјално-финансијске послове и
5. Техничка служба.

Члан 200.

Секретар Факултета руководи и координира радом Секретаријата као организационом јединицом Факултета.

Члан 201.

Ближе одредбе о саставу, делатности, начину рада и функционисању организационе целине за заједничке послове утврђује се Правилником о организацији и систематизацији радних места.

XVII ОБАВЕШТАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА

Члан 202.

Студенти и запослени на Факултету имају право на тачне, потпуне, правовремене и јасне информације о раду Факултета, раду стручних и управних органа Факултета, као и о свим другим питањима неопходним за њихов рад, образовање, остваривање права и извршавање обавеза и задатака.

Студенти имају право да се слободно информишу о остваривању, организацији и начину извођења наставе и правилима студирања на Факултету.

Члан 203.

Декан и председник Савета Факултета су дужни да обезбеде редовно, благовремено, истинито и по садржини и по облику приступачно обавештавање запослених о целокупном пословању Факултета а нарочито о развојним програмима и плановима Факултета.

Члан 204.

Обавештавање студената, запослених и јавности врши се:

- објављивањем информација на сајту Факултета;
- објављивањем информација на огласним таблама;
- организовањем конференција за новинаре;
- издавањем посебних издања (билтена, информатора и др.);
- издавањем посебних саопштења;
- благовременим објављивањем нацрта и предлога општих аката као и предлога мера од већег значаја за рад Факултета како би се обезбедило стављање примедби и предлога пре усвајања;
- на други приступачан начин.

Члан 205.

За обавештавање запослених одговоран је декан и председник Савета Факултета.

XVIII ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 206.

Пословну тајну представљају документа и подаци:

1. које Савет Факултета или декан посебном одлуком прогласе пословном тајном;
2. који се односе на мере и начин поступања у ванредним околностима;
3. које надлежни државни орган прогласи поверљивим.

Саопштавање података и давање исправа које су проглашене пословном тајном неовлашћеном лицу, било би противно пословању Факултета и штетило би његовим интересима и пословном и научном угледу.

Као пословна тајна не могу се утврдити исправе и подаци који су по закону јавни или исправе и подаци о кршењу Закона, добрих пословних обичаја и начела пословног морала.

Члан 207.

Начин чувања пословне тајне и одговорност запослених за чување пословне тајне уређује се одлуком из претходног члана или документом о проглашењу пословне тајне.

Исправе и податке који су пословна тајна Факултета обавезна су да чувају и лица изван Факултета ако су знала или су с обзиром на природу тих исправа и података морала знати да су пословна тајна.

Дужност чувања пословне тајне траје и после престанка мандата члана органа Факултета и престанка радног односа запосленог.

XIX ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

1. ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 208.

Факултет води матичну књигу студената, евиденције о издатим дипломама и додацима диплома и записник о полагању испита, на српском језику, ћириличним писмом.

Матична књига студената се трајно чува.

Подаци из евиденције користе се на начин којим се обезбеђује заштита идентитета студената, у складу са законом.

2. ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 209.

На основу података из евиденције Факултет издаје јавне исправе: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању и додатак дипломи.

Факултет издаје јавне исправе на српском језику, ћириличним писмом.

На захтев студента Универзитет издаје јавну исправу о савладаном делу студијског програма, која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате.

Члан 210.

Диплома и додатак дипломи издају се и на енглеском језику.

Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому.

Диплому и додатак дипломи потписују ректор и декан Факултета.

Садржај јавне исправе прописује министар.

Члан 211.

У току студија или по дипломирању, до издавања дипломе, студенту се на његов захтев може издати уверење о уписаној години студија, статусу студента, дипломирању или другим правима која произилазе из статуса студента, а о којима се води прописана евиденција.

3. ИЗДАВАЊЕ НОВЕ ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 212.

Факултет нову јавну исправу издаје после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у "Службеном гласнику Републике Србије", на основу података из евиденције коју води.

На јавну исправу из става 1. овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

4. ОГЛАШАВАЊЕ НИШТАВИМ

Члан 213.

Факултет оглашава ништавом диплому односно додатак дипломи о стеченом високом образовању:

- ако је потписана од неовлашћеног лица;
- ако ималац дипломе није испунио све испитне обавезе на начин и по поступку утврђеним законом и студијским програмом Факултета.

Члан 214.

Факултет оглашава ништавом диплому о стеченом академском називу магистра наука, ако утврди да магистарски рад није резултат самосталног научног рада кандидата.

Факултет оглашава ништавом диплому о стеченом научном називу доктора наука, ако утврди да докторска дисертација не представља оригиналан научни резултат рада кандидата у одређеној научној области.

XX ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 215.

Признавање страних високошколских исправа је поступак којим се имаоцу те исправе утврђује право у погледу наставка образовања односно у погледу запошљавања.

Поступак признавања се спроводи у складу са одредбама Закона о високом образовању и Правилником о признавања страних високошколских исправа и вредновање страних студијских програма Универзитета у Крагујевцу.

Поступак признавања се не спроводи када је јавна исправа стечена на територији СФРЈ до 27. априла 1992. године.

Признавање из ст. 1 овог члана обавља Универзитет.

XXI ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 216.

Факултет може издавати уџбенике, помоћне уџбенике, збирке задатака, скрипте, монографије, стручне часописе и остале публикације које су од значаја за обављање основне научно-образовне делатности и развоја и унапређења науке.

Начин избора, обезбеђивање и издавање уџбеника и других наставних публикација на Факултету утврђено је Правилником о уџбеницима и другим наставним публикацијама.

Члан 217.

Издавачка делатност Факултета ближе је дефинисана Правилником о издавачкој делатности, где су утврђени задаци, услови рада, организација издавачке делатности и друга питања из ове области, у складу са законом.

XXII ОПШТИ АКТИ ФАКУЛТЕТА

Члан 218.

Статут је основни општи акт Факултета који доноси Савет Факултета, на предлог Наставно-научног већа.

Статут Факултета мора бити у сагласности са Статутом Универзитета.

На Статут Факултета сагласност даје Универзитет у Крагујевцу.

Други општи акти Факултета морају бити у сагласности са Статутом.

Члан 219.

Осим Статута, Факултет има следеће опште акте:

1. Правилник о систематизацији послова и радних места
2. Правилник о раду
3. Правилник о упису студената на студијске програме
4. Правилник о правилима студија
5. Правилник о заштити од пожара
6. Правилник о безбедности и здрављу на раду
7. Правилник о раду библиотеке
8. Правилник о издавачкој делатности
9. Правилник о уџбеницима и другим наставним публикацијама
10. Правилник о самовредновању
11. Правилник о образовању и стручном усавршавању наставника и сарадника
12. Правилник о полагању завршног и дипломског испита на основним и мастер академским студијама
13. Правилник о обављању стручне праксе студената
14. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту
15. Правилник о стицању и расподели прихода
16. Правилник о научноистраживачкој и стручној делатности
17. Правилник о усклађивању стручних, академских, одн. научних назива
18. Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сарадника
19. Правилник о докторским студијама и стицању звања доктора наука
20. Правилник о примени ЕСПБ система бодовања
21. Правилник о рачуноводству
22. Пословник о раду Наставно-научног већа Факултета
23. Пословник о раду Савета Факултета и друге опште акте предвиђене Законом или овим Статутом.

Члан 220.

Иницијативу за доношење, измену и допуну општих аката може дати стручни орган или орган управљања, синдикат, декан Факултета или сваки запослени.

Члан 221.

Појединачни акти које доносе органи и овлашћени појединци на Факултету морају бити у складу са општим актима Факултета.

Члан 222.

Сви општи акти Факултета објављују се истицањем обавештења на огласној табли Факултета, а ступају на снагу осмог дана од дана објављивања.

XXIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 223.

Студенти уписани на основне студије до ступања на снагу Закона о високом образовању, могу завршити ове студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2013/2014. године.

Студенти уписани на магистарске студије до ступања на снагу Закона о високом образовању, имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2013/2014. године.

Студенти уписани на докторске студије, односно кандидати који су пријавили докторску дисертацију до ступања на снагу Закона о високом образовању, имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, односно да стекну научни степен доктора наука, најкасније до краја школске 2015/2016. године.

Студенти из става 1. овог члана имају право да наставе започете студије по студијском програму који је донет у складу са одредбама Закона о високом образовању, на начин и по поступку утврђеним овим Статутом и другим општим актима Факултета.

Члан 224.

Лицу које је стекло или стекне право на јавну исправу према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању, Факултет издаје јавну исправу на образцу прописаном до ступања на снагу овог закона.

На јавне исправе из става 1. овог члана примењују се одредбе члана 101-103. Закона о високом образовању.

Члан 225.

Одредбе општих аката који су у супротности са овим Статутом престају да важе даном ступања на снагу Статута и вршиће се непосредна примена Закона о високом образовању и Статута Факултета.

Одредбе општих аката које нису у супротности са овим Статутом примењиваће се и после доношења Статута, све до доношења одговарајућих аката у складу са Законом о високом образовању и овим Статутом.

Члан 226.

На сва питања која нису регулисана овим Статутом непосредно ће се примењивати одредбе Закона о високом образовању, као и одредбе других закона и подзаконских аката.

Члан 227.

Сва права и обавезе Техничког факултета у Чачку, по извршеној промени назива у складу са Законом, постају права и обавезе Факултета техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу.

Члан 228.

Студенти уписани на Технички факултет у Чачку, по извршеној промени назива у складу са Законом, настављају студије као студенти Факултета техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу.

Члан 229.

Запослени на Техничком факултета у Чачку, по извршеној промени назива у складу са Законом, настављају са радом као запослени на Факултету техничких наука у Чачку Универзитета у Крагујевцу.

Члан 230.

Органи управљања, пословођења, стручни и други органи Техничког факултета у Чачку, по извршеној промени назива у складу са Законом, настављају са радом до истека мандата на који су бирани.

Члан 231.

Овај Статут по усвајању објављује се на огласној табли Факултета и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања, а примењује се по добијеној сагласности надлежног органа Универзитета у Крагујевцу.

Члан 232.

Ступањем на снагу овог Статута престаје да важи Статут Техничког факултета у Чачку бр. 1825/3 од 10.10.2006. год., као и измене и допуне тог Статута, бр. 512/4 од 14.03.2008. год., бр. 1982/6 од 10.09.2008. год., бр. 2057/3 од 19.10.2009. год., бр. 576/8 од 17.03.2010. год., бр. 836/3 од 29.04.2010. год., бр. 216/2 од 09.02.2011. год., као и Статут Техничког факултета у Чачку бр. 478 од 14.03.2011. год. који садржи пречишћен текст са свим наведеним изменама и допунама Статута Техничког факултета у Чачку бр. 1825/3 од 10.10.2006. год.

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
САВЕТА ФАКУЛТЕТА

Др Снежана Драгићевић, ванр. проф.

Тачност текста Статута оверава

СЕКРЕТАР ФАКУЛТЕТА

Вера Крупез, дипл. правник